

BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASLAĞI

MADDE 1 – 25/6/2001 tarihli ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“**GEÇİCİ MADDE 16-** 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde öngörülen tespit 2020 yılı için 15 Temmuz 2020 tarihi esas alınarak gerçekleştirilir ve en geç 31 Temmuz 2020 tarihine kadar Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına gönderilir. Aynı fıkranın (b) bendi uyarınca yapılacak tespit ise 15 Temmuz 2020 tarihi esas alınarak yapılır ve Eylül ayının ilk haftasında Resmi Gazetede yayımlanır. Bu süreleri 15 Mayıs 2021 tarihine kadar uzatmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.”

MADDE 2 - 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun ek 10 uncu maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Salgın hastalıklar, deprem, doğal afet gibi olağanüstü hallerde ve acil durumlarda, bu maddenin uygulanmasına ilişkin gelir ölçütleri dikkate alınmadan bakım hizmetlerine ihtiyaç duyan yaşlılara bakım hizmeti verilebilir ve bakım ücreti ödemesi yapılabilir.”

MADDE 3 - 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun ek 7 nci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Salgın hastalıklar, deprem, doğal afet gibi olağanüstü hallerde ve acil durumlarda, bu maddenin uygulanmasına ilişkin gelir ölçütleri ve engellilik durumları dikkate alınmadan bakım hizmetlerine ihtiyaç duyanlara bakım hizmeti verilebilir ve bakım ücreti ve sosyal yardım ödemesi yapılabilir.”

MADDE 4 - 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“**GEÇİCİ MADDE 24-** 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu’nun geçici onuncu maddesi çerçevesinde ücretsiz izne ayrılan işçilere ve 15/3/2020 tarihinden sonra işten çıkarılmış olup, Kanunun diğer hükümlerine göre işsizlik ödeneğinden istifade edemeyen işçilere, 4857 sayılı İş Kanununun geçici 10 uncu maddesi çerçevesinde belirlenen fesih yasağı süresince Fondan her gün için 39,24 Türk Lirası nakdi ücret desteği verilir.

Birinci fıkra çerçevesinde ücretsiz izne ayrılarak ücret desteğinden yararlanan işçinin işveren tarafından fiilen çalıştırılmaya devam ettiğinin tespiti halinde 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 102 nci maddesinde belirlenen idari para cezaları dört katı olarak uygulanır.

Bu madde kapsamında verilecek nakdi ücret desteğinden yararlanma süresini altı ay süreyle uzatmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.”

MADDE 5 - 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Geçici İstihdam Güvencesi

GEÇİCİ MADDE 10- Bu Kanunun kapsamında olan veya olmayan her türlü işçinin iş sözleşmesi, COVID-19 salgın hastalık neticesinde kamu yararının gerektirmesi nedeni ile bu

maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay süreyle 25 inci maddenin birinci fıkrasının ikinci bendinde gösterilen sebepler dışında işveren tarafından feshedilemez.

Birinci fıkra çerçevesinde fesih yasağı uygulanan hallerde işveren işçiyi ücretsiz izne ayırabilir.

Bu madde kapsamında belirlenen fesih yasağı süresini altı aya kadar uzatmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.”

MADDE 6 - 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa 8 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Mücbir sebepler

Madde 8/A- Doğal afetler (yangın, deprem, su baskını vs.), ülkede genel veya kısmi seferberlik ilanı, genel veya kısmi grev, lokavt gibi kısmi hak kullanımından doğan imkânsızlıkların meydana gelmesi, bulaşıcı hastalık, salgın gibi olayların çıkması ve benzeri hâller gibi mücbir sebeplerin varlığı halinde;

Süre uzatımı verilmesi, sözleşmenin feshi gibi durumlar da dâhil olmak üzere, idare tarafından mücbir sebep halinin kabul edilebilmesi için bu durumun; müşteri veya müteahhitten kaynaklanan bir kusurdan ileri gelmemiş olması, taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması, müşteri veya müteahhidin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemiş bulunması, mücbir sebebin meydana geldiği tarihi izleyen yirmi gün içinde müşteri veya müteahhitten idareye yazılı olarak bildirimde bulunması ve kusurunun olmadığını yetkili merciler tarafından belgelendirmesi zorunludur.”

MADDE 7- 2886 sayılı Kanunun 74 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Tarihi ve bedii değeri olanlar hariç, Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazların satışı, kiraya verilmesi, trampası, arsa veya kat karşılığı inşaat yaptırılması ve irtifak hakkı tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiraya verilmesi ve kullanma izni verilmesi işlemlerine ilişkin usul ve esaslar Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

Birinci fıkra kapsamındaki işlerin ihaleleri elektronik ortamda da yapılabilir. Elektronik ortamda yapılacak ihalelere ilişkin usul ve esaslar Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 8- 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Mücbir sebep hallerinde yapılacak işlemler

Ek Madde 7- Doğal afetler (yangın, deprem, su baskını vs.), ülkede genel veya kısmi seferberlik ilanı, genel veya kısmi grev, lokavt gibi kısmi hak kullanımından doğan imkânsızlıkların meydana gelmesi, bulaşıcı hastalık, salgın gibi olayların çıkması ve benzeri hâller gibi mücbir sebeplerin varlığı halinde; Hazine taşınmazlarına ilişkin olarak sözleşmeye istinaden ödenmesi gereken bedeller ile ecrimisil bedellerinin mücbir sebep halinin devamı süresince alınmamasına, erteleme, indirim, taksitlendirme yapılmasına, bunlara ilişkin faiz alınmamasına veya yürürlükteki faiz oranından daha düşük faiz uygulanmasına ve diğer hususları belirlemeye Bakan yetkilidir.”

MADDE 9- 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Mücbir sebep hallerinde yapılacak işlemler

Ek Madde 4- (1) Doğal afet ve salgın hastalık gibi mücbir sebep hallerinde meclis, encümen veya ihtisas komisyonları toplantıları, bilişim ve teknik altyapısı yeterli olan belediyelerde gerekli tedbirler alınarak sesli, görüntülü ve anlık iletişim teknolojileri vasıtasıyla yapılabilir. Birinci cümlede belirtilen usulle de yapılamayan toplantıları, mücbir sebebin ortadan kalkmasına kadar ertelemeye Çevre ve Şehircilik Bakanı yetkilidir. Ertelenen toplantılarda görüşülmesi gereken

konular, bu erteleme kararlarının kaldırılmasından sonra yapılacak ilk toplantıda gündeme alınarak görürlür. Bu fıkrada belirtilen olağanüstü durumlar nedeniyle seçimi yapılamayan belediye encümeni ve ihtisas komisyonlarının mevcut üyelerinin görev süreleri yenileri seçilene kadar devam eder. Bu fıkra hükümleri, belediyelerin bağılı idareleri için de uygulanır.

(2) Belediye, doğal afet ve salgın hastalık gibi toplu taşıma hizmetlerinin kesintisiz olarak sürdürülebilirliğine etki edecek olağanüstü durumların gerçekleşmesi halinde, kendisinden izin veya ruhsat almak ya da hat kiralamak suretiyle çalışan gerçek ve tüzel kişilere, olağanüstü durumlar ve alınan tedbirler nedeniyle toplu taşıma hizmetinin aksayan yönlerinin giderilmesi ve kesintisiz olarak yürütülebilmesiyle sınırlı olacak şekilde belediye meclisi kararıyla gelir desteğı ödemesi yapabilir; belirlenen döneme tekabül eden borçlarını (ruhsat, izin, hat kirası vb.) faizsiz olarak erteleyebilir.

(3) Doğal afet ve salgın hastalık gibi durumların meydana geldiğı hallerde Kanunun 20 nci maddesinin yedinci fıkrasında belirtilen toplantı ve birleşim sınırlamasına bağılı kalınmaksızın olağanüstü meclis toplantıları yapılabilir.

(4) Cumhurbaşkanı, doğal afet ve salgın hastalık gibi durumlarda belediye ve bağılı kuruluşlarının; gelir vergisi tevkifatı, tüm sosyal sigorta prim ödemelerini, elektrik enerjisi borçları ile su tüketimine bağılı alacaklarını gerektiğı süreye kadar gecikme faizi veya zammı işletilmeksizin ertelemeye yetkilidir.

(5) Mücbir sebeplerin varlığı halinde, belediyeler ve bağılı kuruluşları ile bunların üyesi olduğı mahalli idare birliklerinin mülkiyetinde veya tasarrufunda olan taşınmazlara ilişkin olarak ilgili mevzuatınca yapılan satış, ecrimisil ve kiralamadan kaynaklanan bedellerin veya tutarların mücbir sebep süresince alınmamasına, erteleme, indirim, taksitlendirme yapılmasına, bunlara ilişkin faiz alınmamasına veya yürürlükteki faiz oranından daha düşük faiz uygulanmasına ve diğere hususları belirlemeye, yine bu süreler kadar sözleşme sürelerinin uzatılmasına bağılı kuruluşlarda yönetim kurulu kararı ile genel müdür, belediye ve birliklerde encümen kararı ile belediye veya birlik başkanı yetkilidir.

(6) Doğal afet ve salgın hastalık gibi mücbir sebep hallerinde belediye ve bağılı kuruluşları sağlık ve sosyal hizmete yönelik ihtiyaçlarını 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesinde yer alan miktar sınırlamasına bağılı olmaksızın doğrudan temin yöntemi ile sağlayabilir.

(7) Doğal afet ve salgın hastalık gibi mücbir sebep hallerinde faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işletmelerin yıllık ilan ve reklam vergileri ile çevre temizlik vergilerinin, faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunulamayan dönemlere isabet eden kısmı alınmaz.”

MADDE 10 - 2886 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Ek Madde 1- Bu kanun kapsamında yapılacak satış, kira, trampa ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi işlemlerinin ihaleleri elektronik ortamda yapılabilir. Elektronik ortamda yapılacak ihalelere ilişkin olarak; ihale dosyalarının hazırlanması ve verilmesi, ihalenin ilanı, katılıma ilişkin belgelerin sunulması, tekliflerin hazırlanması, sunulması ve değerlendirilmesi, ihalenin karara bağlanması ve onaylanması, kesinleşen ihale kararlarının bildirilmesi ve sözleşmenin imzalanması gibi ihale süreci ile ilgili tüm hususları düzenleyen usul ve esaslar Çevre ve Şehircilik Bakanlığın çıkaracağı yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 11- Bu maddenin yürürlüğe girdiğı tarihten önce;

- a) 14/3/2013 tarih ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında alınmış mevcut üretim veya otoprodüktör önlisanslarını, lisanslarını ya da lisans başvurularını sonlandırmak isteyen tüzel kişilerin bu maddenin yürürlüğe girdiğı tarihi takip eden iki ay içerisinde EPDK’ya başvurmaları hâlinde önlisansları, lisansları veya lisans başvuruları sonlandırılarak teminatları iade edilir.

- b) Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu tarafından ilgili mevzuatı kapsamında Termik Santral Kurulum Şartlı Rodövans İhaleleri neticesinde yapılan ancak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Termik Santral kurulumu tamamlanmayan sözleşmeler ile 6446 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin beşinci fıkrası kapsamında özelleştirme ihaleleri neticesinde yapılan ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden yenilenebilir enerji kaynakları veya yerli kömüre dayalı elektrik üretim tesisi kurulması amacıyla yapılmış Devir Sözleşmeleri ve Elektrik Satış Anlaşmaları bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden iki ay içerisinde İdareye başvurulması halinde feshedilip tasfiye edilir. Bu durumda fesih kaynaklı kısıtlama ve yaptırımlar uygulanmaz. Bu madde kapsamında sözleşmesi feshedilenin teminatı iade edilir. Fesih ve tasfiye nedeniyle idareden herhangi bir hak talebinde bulunulamaz. Bu kapsamda düzenlenecek fesihnamelerden damga vergisi alınmaz.

MADDE 12- 23/02/2017 tarihli ve 6824 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Geçici Madde 3- (1) Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi’nin (TEDAŞ) elektrik tüketiminden kaynaklanan alacaklarından (özelleştirme devir işlemleri sırasında TEDAŞ’a devredilmiş olan alacaklar), vadesi 01/02/2020 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla geldiği hâlde bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ödenmemiş ve bu Kanunun 2 nci maddesi ile Geçici 1 inci maddesi uyarınca yapılandırılmamış olanlar için 2021 yılının Eylül ayı sonuna kadar TEDAŞ’a iletilmek üzere dağıtım/perakende satış şirketlerine veya TEDAŞ’a yazılı başvuruda bulunulması halinde bu alacaklar bu Kanun’un 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında yapılandırılır. Bu fıkra kapsamında yapılandırılan alacakların ilk taksiti 2021 yılının Ekim ayının son gününe kadar ödenmek üzere ve her yıl ilk taksitin tekabül ettiği ayda toplam üç eşit taksitte ödenir.

(2) Bu madde kapsamına giren alacaklarla ilgili olarak dava açılması ya da icra takibi yapılması hâlinde bu Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (i), (j), (k), (l) ve (m) bentleri gereğince işlem yapılır.

(3) Bu madde kapsamına giren tüm alacaklarla ilgili olarak, 01.02.2020 tarihinden itibaren 2023 yılı Ekim ayı son gününe kadar ilgili kanunlarda öngörülen zamanaşımı süreleri işlemez.

(4) Bu madde kapsamına giren alacaklara karşılık bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarların bu madde hükümlerine dayanılarak red ve iadesi yapılmaz.

(5) Bu madde kapsamında belirlenen ödemelerin süresinde gerçekleştirilmemesi halinde bu madde hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir.

(6) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar TEDAŞ tarafından belirlenir.”

MADDE 13- 16/8/1961 tarihli ve 351 sayılı Yükseköğretim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanununun 16’ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 16- Öğrenim kredisi alan öğrencilerin borcu, öğrenim kredilerinin verildiği tarihten öğrenim süresi bitimine kadar geçen sürede veya herhangi bir sebeple kredisinin kesildiği tarihe kadar öğrenim kredisi olarak verilen miktarlara, Türkiye İstatistik Kurumu yurtiçi üretici fiyat endeksindeki artışlar uygulanarak hesaplanacak miktarın ilave edilmesi suretiyle tespit edilir.

Öğrenci, borcunu öğrenim gördüğü öğretim kurumunun normal eğitim süresinin bitiminden itibaren iki yıl sonra başlamak üzere, kredi aldığı sürede ve aylık dönemler halinde Gençlik ve Spor Bakanlığına ödemek zorundadır. Ancak bu süre Bakanlıkça bir yıl daha uzatılabilir. Ödeme askerlik dönemine rastlarsa Yİ-ÜFE uygulanmaksızın askerlik döneminin sonuna kadar ertelenir. Borçlunun ara vermeden lisans üstü eğitim yapması halinde borç, öğretim kurumunun normal eğitim süresi kadar endeks uygulanmak sureti ile ertelenir.

Borçlunun, Bakanlığa müracaatı esnasında; Sosyal Güvenlik Kurumu veya sosyal güvenlik kuruluşu niteliğindeki başka kuruluşlarla ilişkisinin bulunmaması halinde, borçlunun talebi üzerine

borcunu ödemesi kredi alma süresinin bitiminden itibaren endeks uygulanmak sureti ile ve birer yıllık sürelerle Bakanlıkça uzatılır.

Katkı kredisi borcu ödemelerinde de aynı esaslar uygulanır.

Sağlık sebepleri dışında kendi isteği ile öğretim kurumunu bırakan veya herhangi bir sebeple öğretim kurumundan çıkarılan öğrenciler kredi borcunu, öğretim kurumu ile ilişkisinin kesildiği tarihten itibaren iki yıl sonra başlamak üzere kredi aldığı kadar sürede ve aylık dönemler halinde Bakanlıkça ödemek zorundadır. Ancak bu süre Kurumca Bakanlıkça bir yıl daha uzatılabilir.

Endeks uygulamasına, kredi borçlarının geri ödenmesine ve taksitlendirilmesine ilişkin esas ve usulleri belirlemeye, öğrencilerin borçlarından birinci fıkraya göre hesaplanan endeks artışından ilave edilen miktarın % 50'sine kadar indirim yapmaya ve Cumhurbaşkanlığınca ilan edilen mücbir sebep hali kapsamında borca Yİ-ÜFE uygulamadan ertelemeye Gençlik ve Spor Bakanlığı yetkilidir.

*Alternatif 2: Bu fıkradaki mücbir sebep takdiri ve ilanı Bakanlıkça belirlenebilecek şekilde düzenlenebilir.

Öğrencinin tabi olacağı mükellefiyetler öğrencilerden alınacak taahhüt senedinde ayrıca belirtilir. Düzenlenen taahhüt senetlerinde krediyi alacak öğrencinin, öğrencinin reşit olmaması halinde ise öğrenci ile birlikte veli veya vasisinin borçlu sıfatıyla imzası yeterli olup ayrıca kefil aranmaz. Ancak yurtdışında öğrenim gören öğrencilerden kefil veya diğer teminatlar alınır.

Öğrencilere kredi verilmesi ve gerektiğinde kredinin kesilmesi ile ilgili hususlar yönetmeliklerle düzenlenir.

Maddi ve hukuki nedenlerle takibinde yarar bulunmayan ve yılları bütçe kanunlarında gösterilen miktarları aşmayan kredi borçları terkin edilir.”

MADDE 14- 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun geçici 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “2020” ibaresi “2024” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 15- 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanununda yer alan “TEFE” ibareleri “Yİ-ÜFE” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 16- 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 76 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanunun 4 üncü maddesinde yer alan faaliyet konularına ilişkin bankalar ve müşteriler arasındaki ilişkiler, yazılı şekilde veya uzaktan iletişim araçlarının kullanılması suretiyle mesafeli olarak ya da Kurulun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek diğer yöntemler yoluyla kurulacak sözleşmeler ile düzenlenir ve buna ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir. Bankalar ile bireysel müşterileri arasında akdedilecek sözleşmelerin şekil ve içeriğinde yer alması gereken asgarî hususlar ile tip sözleşmelerin uygulanacağı işlemler Kurulun uygun görüşü alınarak kuruluş birlikleri tarafından belirlenir.”

MADDE 17- 23/2/2006 tarihli ve 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununun 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kart çıkaran kuruluşlar ile kart hamilleri arasındaki ilişkiler, bu Kanun ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde en az oniki punto ve koyu siyah harflerle hazırlanacak yazılı şekilde veya uzaktan iletişim araçlarının kullanılması suretiyle mesafeli olarak ya da Kurulun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek diğer yöntemler yoluyla kurulacak sözleşmeler ile düzenlenir ve buna ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir.”

MADDE 18- 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanununun 38 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Faktoring sözleşmesi, yazılı veya uzaktan iletişim araçlarının kullanılması suretiyle mesafeli olarak ya da Kurulun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek diğer yöntemler yoluyla kurulacak şekilde düzenlenir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Kurul yetkilidir.”

MADDE 19- 6361 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3)Finansman sözleşmesi, yazılı veya uzaktan iletişim araçlarının kullanılması suretiyle mesafeli olarak ya da Kurulun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek diğer yöntemler yoluyla kurulacak şekilde düzenlenir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Kurul yetkilidir.”

MADDE 20- 19/8/2016 tarihli ve 6741 sayılı Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketinin Kurulması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 6’ncı maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesinde yer alan “haziran” ibaresi “Eylül” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 21- 6741 sayılı Kanunun 8’inci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(5) 3/12/2010 tarihli ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, 6362 sayılı Kanun ile bu Kanun uyarınca yürürlüğe konulan ikincil mevzuat, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Mali ve Sosyal Haklarında Düzenlemeler ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 18/5/1994 tarihli ve 527 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri ile İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname, 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu, 2/4/1987 tarihli ve 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanunu, 9/11/1983 tarihli ve 2946 sayılı Kamu Konutları Kanunu, 2/1/1961 tarihli ve 195 sayılı Basın-İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanun, 7/12/1994 tarihli ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun, 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun ile bunların ek ve değişikliklerine ilişkin hükümler ve Türkiye Varlık Fonu ve Şirket ile alt fonlar ve Şirket tarafından kurulan diğer şirketler hakkında uygulanmaz. Türkiye Varlık Fonu’nun, Şirket’in, alt Fonlar’ın ve Şirketin kurduğu şirketlerin, diğer şirketler üzerinde üçüncü kişilerle birlikte veya tek başlarına kontrolünü sağlayacak işlemlerinde, işlemlerin tarafları, onların doğrudan ve dolaylı ortakları, iştirakleri, bağlı ortaklıkları ile kontrol sağlanan şirketler de bu işlemlerle sınırlı olmak üzere 6362 sayılı kanun ile bu kanun kapsamında yürürlüğe konan ikincil mevzuattan muaftır. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun 195 ila 209. madde hükümleri Türkiye Varlık Fonu, Şirket ile alt fonlar ve Şirket tarafından kurulan diğer şirketlere, tek başlarına veya üçüncü kişilerle birlikte doğrudan ya da dolaylı olarak bunlar tarafından üzerinde hakimiyet tesis edilen şirketlere ve bu hakimiyetin tesisine ilişkin işlemlerle sınırlı olmak üzere bu işlemlerin taraflarına, onların doğrudan ya da dolaylı ortaklarına, iştiraklerine ve bağlı ortaklıklarına uygulanmaz. Kamu kurum ve kuruluşlarına personel alınmasına dair ilgili mevzuat hükümleri Şirket tarafından istihdam edilecek personel hakkında uygulanmaz.”

MADDE 22- 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun 19 uncu maddesinin ek birinci fıkrasına “standart dışı malzemelerinin” ibaresinden sonra gelmek üzere “satış, hibe, mübadele ve” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 23- 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin b fıkrasına “gerekli hallerle ilgili olan” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya doğal afetler, kanuni grev, genel salgın hastalık, kısmi veya genel seferberlik gibi mücbir sebep hallerinde ihtiyaç olan” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 24- 4/11/2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanununa aşağıdaki ek üçüncü madde eklenmiştir.

“Toplantı ve Bildirimlerin Ertenilmesi

EK MADDE 3- Tabii afet, tehlikeli salgın hastalıklar, ağır ekonomik bunalım veya olağanüstü hal ilan edilmesi durumunda, bu Kanundan ve 4721 sayılı Medeni Kanundan kaynaklı bildirimlerin ve beyannamelerin verilmiş sürelerinin ileri bir tarihe ertelenmesine, bu bildirimlerin ve beyannamelerin süresi içerisinde verilememesi sebebiyle karşılaşılabilecek idari yaptırımların uygulanmamasına İçişleri Bakanlığı tarafından karar verilebilir.

Birinci fıkrada yer alan şartların oluşması durumunda derneklerin genel kurullarının ertelenmesine yine Bakanlıkça karar verilebilir.”

MADDE 25- 25/04/2006 Tarihli ve 5490 Sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 50 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Adres bildirimini, Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde şahsen veya e-devlet kapısı üzerinden yapılır.”

MADDE 26 - 14/9/1972 tarihli ve 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İşletme belgesi bir işletmeye mahsus olmak üzere tüzel kişilere verilir. İşletme belgesi acenta unvanından bağımsız olarak başka bir tüzel kişiliğe devredilebilir. Devir edilen acentanın unvanı veya iltibasa yol açacak bir unvan on yıl içerisinde başka bir seyahat acentasına kullanılamaz ve devir eden tüzel kişiliğe üç yıl içerisinde yeniden işletme belgesi verilmez.”

MADDE 27 - 1618 sayılı Kanunun 35 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Birliğin gerekçeli talebi ve Bakanlık tarafından uygun görülmesi halinde ilgili yıl için yıllık aidatın tahsili ertelenebilir, oranı azaltılabilir veya muafiyet sağlanabilir.”

MADDE 28- 5/1/1961 tarihli ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 43 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 29- 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 50 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde, başlığı ile birlikte eklenmiştir.

“IX – Öğretmenlerin izin ve tatilleri:

Madde 50/A– Öğretmenler, yaz tatili içinde aralıksız iki ay izinlidirler. Ancak, bu iki aylık izin sürelerine dokunulmadan kalan tatil zamanlarında yönetmeliğinde saptanacak meslekle ilgili çalışmalara katılmakla yükümlüdürler.

Rehberlik öğretmenleri tercih danışmanlığı, alan ve ders seçimi, öğrenci tanılama sürecine bağlı olarak yapılacak çalışmalarda ihtiyaç duyulması halinde izin ve tatil dönemlerinde de görevlendirilebilir. Bu durumda rehberlik öğretmenlerinin izinleri bir aydan az olamaz.

İlçe, il veya ülke genelinde genel hayatı etkileyen salgın hastalık, doğal afet, elverişsiz hava koşulları gibi nedenlerle eğitim öğretim faaliyetinin iki haftadan fazla süreyle yapılamaması halinde uygulanacak telafi programlarının ders yılı içerisinde tamamlanamadığı durumlarda yaz tatilinde

yapılacak eğitim öğretim faaliyetleri nedeniyle Bakanlıkça öğretmenlerin izinleri kısıtlanabilir. Bu durumda öğretmenlerin izinleri bir aydan az olamaz.

Kendilerine ikinci görev olarak okul/kurum yöneticiliği verilenler ve yüz yüze eğitim yapılmayan eğitim kurumlarında görevli öğretmenler ile Bakanlık merkez teşkilatı ve il/ilçe milli eğitim müdürlüklerinde görevlendirilen öğretmen ve yöneticiler yıllık izinlerini 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 102 nci ve 103 ncü maddeleri hükümlerine göre kullanır. Okul müdürleriyle müdür yardımcıları tatil aylarında okul işlerini ayarlamak ve düzenlemek şartı ile, sıra ile izinlerini kullanırlar.”

MADDE 30- 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanununun 3 ncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(13) Ülkede meydana gelen deprem, sel, doğal afet, salgın hastalık gibi mücbir sebep sayılabilecek hallerin ortaya çıkması durumunda, bu Kanun çerçevesinde Ar-Ge ve Tasarım Merkezlerinde yürütülen faaliyetlerin Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri dışında da yapılmasına Cumhurbaşkanı tarafından izin verilebilir. Bu süreçte Kanun çerçevesinde tanınan indirim, istisna, destek ve teşviklerin uygulanmasına devam edilir. Bakanlık uygulamaya ilişkin düzenleme yapmaya yetkilidir. Bu kapsamda teşvikten yararlanılması için Bakanlığın bilgilendirilmesi zorunludur.”

MADDE 31- 26/06/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu geçici 2’nci maddesinin üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere, aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Ülkede meydana gelen deprem, sel, doğal afet, salgın hastalık gibi mücbir sebep sayılabilecek hallerin ortaya çıkması durumunda, bu Kanun çerçevesinde bölge sınırları içinde yapılması zorunlu olan faaliyetlerin bölge dışında da yapılmasına Cumhurbaşkanı tarafından izin verilebilir. Bu süreçte Kanun çerçevesinde tanınan indirim, istisna, destek ve teşviklerin uygulanmasına devam edilir. Bakanlık uygulamaya ilişkin düzenleme yapmaya yetkilidir. Bu kapsamda teşvikten yararlanılması için Bakanlığın bilgilendirilmesi zorunludur.”

MADDE 32 -11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Mücbir sebeplerle genel kurul toplantılarının ertelenmesi

MADDE 10/G – (1) Bakanlık, deprem, salgın hastalık, savaş hali gibi önceden öngörülmesi imkânı bulunmayan mücbir sebeplerin ortaya çıkması halinde, genel kurul toplantılarını bu sebepler ortadan kalkıncaya kadar erteleyebilir. Erteleme süresince yapılacak uygulamalara ve sonrasında yapılacak genel kurullara ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.”

MADDE 33- 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununa aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 13- Turizm tesisi maksadıyla verilen izinler hariç olmak üzere 6831 sayılı Orman Kanunu gereğince Devlet ormanlarında gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri adına verilen izinler ile Orman Genel Müdürlüğü tarafından 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu gereğince kiraya verilen mesire yerleri ve taşınmazlardan 1/4/2020 tarihi ve 30/6/2020 tarihi arasındaki dönemde tahsil edilmesi gereken bedeller başvuru şartı aranmaksızın üç ay ertelenir ve bu alacaklar ertelenen süre sonuna kadar herhangi bir gecikme zammı veya faizi uygulanmadan tahsil edilir. İzinlerde ilk yıl bedellerine karşılık banka teminat mektubu alınarak yer teslimi yapılır.

GEÇİCİ MADDE 14- 2873 sayılı Millî Parklar Kanununa tabi yerlerde 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre yapılan kiralamalardan 1/4/2020 tarihi ve 30/6/2020 tarihi arasındaki dönemde tahsil edilmesi gereken bedeller başvuru şartı aranmaksızın altı ay ertelenir ve bu alacaklar ertelenen süre sonuna kadar herhangi bir zam veya faiz uygulanmadan tahsil edilir.”

MADDE 34- 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun 45 inci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“İlgili Bakanlık, deprem, salgın hastalık, savaş hali gibi önceden öngörülmesi imkânı bulunmayan mücbir sebeplerin ortaya çıkması halinde, genel kurul toplantılarını bu sebepler ortadan kalkıncaya kadar erteleyebilir. Erteleme kapsamındaki uygulamalara ve sonrasında yapılacak genel kurullara ilişkin usul ve esaslar ilgili Bakanlıkça belirlenir.”

MADDE 35- 1/6/2000 tarihli ve 4572 sayılı Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Geçici Madde 8- Tarım satış kooperatifleri birliklerinin bu Kanunun geçici 4 üncü maddesi uyarınca yeniden yapılandırılan ve yılda bir taksit olmak üzere ödenen Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu (DFİF) kaynaklı kredi borçlarının 2020 yılına ait borç taksit ödemesi, faizsiz olarak 2021 yılına ertelenmiş, 2021 yılı dahil daha sonraki yıllarda ödenecek taksit tutarları da faizsiz olarak birer yıl ertelenmiştir.”

MADDE 36- 10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bakanlık gerekli hallerde lisansların geçerlilik süresini bir yıl uzatmaya yetkilidir.”

MADDE 37- 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanununun 13 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak bu belgelerde yer alan bilgiler Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanı üzerinden de temin edilebilir.”

MADDE 38- 5362 sayılı Kanunun 61 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan “onda” ibareleri “yirmide” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 39- 5362 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin üçüncü fıkrasının ilk cümlesinde yer alan “ve sicile her bir meslek için ayrı kayıt yapılması gereklidir” ibaresi madde metninden çıkarılmış, altıncı fıkrasının ilk cümlesi “Esnaf ve sanatkârların sicil kayıtlarının silinmesine ilişkin işlemler sicil gazetesinde ücretsiz ilan edilir.” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 40- 5362 sayılı Kanunun 69 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Esnaf ve sanatkârların sicile kayıt ve tescil harçlarının tutarı 492 sayılı Harçlar Kanununun Ticaret Sicili Harçları hükümlerine göre hesap edilecek harcın yüzde 25’idir. Alınan bu harcın red ve iadeler düşüldükten sonra kalan tutarının yüzde 50’si ilgili birliğe gelir kaydedilmek üzere aktarılır.”

MADDE 41- 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Ek Madde 1- Bu Kanun kapsamında el konulan, tabii afet, salgın hastalık ve benzeri olağanüstü durumlarla doğrudan ilgili eşyanın, delil olarak saklanmasına gerek bulunmaması halinde yeteri kadar numune alındıktan, bunun mümkün olmaması halinde her türlü ayırt edici özelliği tespit edildikten sonra, el koyan idare veya ilgili kamu kurumu tarafından soruşturma evresinde hâkim veya kovuşturma evresinde mahkemeden tahsisi talep edilebilir. Talep üzerine verilen kararlara karşı itiraz edilebilir. Mahkemece tahsisi uygun bulunan eşyanın soruşturma veya kovuşturma sonunda iadesine karar verildiği takdirde eşyanın rayiç değerinden varsa gümrük vergileri ve para cezaları ayrıldıktan sonra kalan tutar, tahsis yapılan kurum tarafından eşya sahibine ödenir. Gerekli ödenek, Hazine ve Maliye Bakanlığınca ilgili kurumlara aktarılır. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Ticaret Bakanlığınca çıkarılan Yönetmelik ile düzenlenir.”

MADDE 42- 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 40 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Her tacir kullanacağı ticaret unvanını ve bunun altına atacağı imzayı notere onaylattırmak veya herhangi bir sicil müdürlüğünde yazılı beyanda bulunmak suretiyle ticaret sicili müdürlüğüne verir. Tacir, tüzel kişi ise unvanla birlikte onun adına imzaya yetkili kimselerin imzaları da ticaret sicili müdürlüğüne verilir. Ancak limited şirketin ticaret siciline tescilinde imzaya yetkili kişilerin imzaları, ticaret sicili müdürlüğüne verilir. Kamu kurum ve kuruluşlarınca veri tabanına kaydedilmek üzere imzası alınan kimselerin imzalarının, Ticaret Bakanlığı tarafından ilgili kurum ve kuruluşun elektronik ortamda alınarak ticaret sicili müdürlüğüne görüntülenebilmesine ve ticaret sicili dosyasında saklanabilmesine imkân sağlandığı hallerde imza beyanı alınmaz. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Ticaret Bakanlığınca çıkarılacak tebliğ ile belirlenir.”

MADDE 43- 6102 sayılı Kanunun 399 uncu maddesinin altıncı fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “dördüncü ayına” ibaresi “beşinci ayın sonuna” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 44- 6102 sayılı Kanunun 409 uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “üç” ibaresi “beş” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 45- 6102 sayılı Kanunun 562 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“(g) 409 uncu maddesi ile 617 nci maddesinde öngörülen sürelerde olağan genel kurulu toplantıya çağırılmayan anonim şirket yönetim kurulu üyeleri ile limited şirket müdürleri,”

MADDE 46- 6102 sayılı Kanunun 617 nci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “üç” ibaresi “beş” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 47- 6102 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 13- (1) Devlet, il özel idaresi, belediye, köy ile diğer kamu tüzel kişilerinin pay sahibi olduğu şirketler hariç olmak üzere; sermaye şirketlerinin, 31/12/2020 tarihine kadar dağıtabilecekleri nakit kâr payı tutarı 2019 yılı net dönem kârının yüzde yirmibeşini aşamaz, genel kurulca yönetim kuruluna kâr payı avansı dağıtım yetkisi verilemez.

(2) Genel kurulca 2019 yılı hesap dönemine ilişkin kâr payı dağıtım kararı alınmış ancak henüz pay sahiplerine ödeme yapılmamışsa veya kısmi ödeme yapılmışsa, 2019 yılı net dönem kârının yüzde yirmibeşini aşan kısma ilişkin ödemeler birinci fıkrada belirtilen sürenin sonuna kadar ertelenir.”

MADDE 48- 14/1/2015 tarihli ve 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki alım satım işlemlerinden kaynaklanan ödemelerin, sözleşmede öngörülen tarihte yapılması esastır. Ancak, et ve süt ürünleri ile üretim tarihinden itibaren otuz gün içinde bozulabilen hızlı tüketim mallarına ilişkin ödemelerin süresi, borçlunun büyük ölçekli işletme olduğu hâllerde, malın teslim tarihinden itibaren otuz günü geçemez.”

MADDE 49- 6585 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“(b) 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere beş yüz bin Türk Lirasından fazla olmamak üzere süresinde ödenmeyen tutarın yüzde yirmi beşi oranında, 8 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket eden büyük mağaza ve zincir mağazalara, her bir mağaza ya da şubesindeki her bir ürün grubu için on bin Türk lirası,”

“(i) Ek 1 inci maddesine aykırı hareket edenlere on bin Türk Lirasından yüz bin Türk Lirasına kadar,

i) Ek 2 nci maddesine aykırı hareket edenlere elli bin Türk Lirasından beş yüz bin Türk Lirasına kadar,”

“(4) Bu maddede öngörülen idari para cezalarını uygulama yetkisi Bakanlığa aittir. Bu yetki merkez veya taşra birimlerine devredilebilir.”

MADDE 50- 6585 sayılı Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

“Fahiş fiyat

Ek Madde 1 – (1) Üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler tarafından girdi maliyeti ve döviz kuru artışı gibi haklı bir gerekçe olmaksızın bir mal veya hizmetin satış fiyatında aşırı artış yapılamaz.

Stokçuluk

Ek Madde 2 – (1) Üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler tarafından fiyat artışı beklentisi veya benzeri sebeplerle mal satışından kaçınılamaz; piyasada darlık yaratıcı, piyasa dengesini ve serbest rekabeti bozucu faaliyetler ile tüketicinin mallara ulaşmasını engelleyici faaliyetlerde bulunulamaz.”

MADDE 51- 10/6/1946 tarihli ve 4922 sayılı Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanununun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 3 - Ticaret gemilerinin tahsis edildikleri işlere ve yapacakları yolculuklara göre tekne, makine, kazan, genel donanım, can kurtarma, yangından korunma ve yangın söndürme ve sair araç ve teferruatının haiz olmaları gereken durumları ve bu hususların denetimi yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 52- 4922 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Geçici Madde 4 - Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandemi ilan edilen Covid-19 salgını nedeniyle, ticaret gemilerine düzenlenen ve 11/3/2020 tarihinden itibaren süresi dolan denize elverişlilik belgelerinin süresi bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 ay uzatılmıştır. Bu süre salgının devam etmesi durumunda Bakanlıkça uzatılabilir.”

MADDE 53- 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (r) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

“(s) Sosyal ağ sağlayıcı: Sosyal etkileşim amacıyla kullanıcıların internet ortamında metin, görüntü, ses, konum gibi verileri oluşturmalarına, görüntülemelerine veya paylaşmalarına imkân sağlayan gerçek veya tüzel kişileri,”

MADDE 54- 5651 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinin dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(5) Bu Kanun kapsamında uygulanan idari para cezaları, muhatabın yurt dışında bulunması halinde Kurum tarafından doğrudan doğruya muhataba veya Türkiye’de bulunan temsilcisine üçüncü fıkradaki usulle tebliğ edilebilir. Bu tebliğ, 7201 sayılı Tebligat Kanununa göre yapılan tebligat hükmündedir.”

MADDE 55- 5651 sayılı Kanununun 5 inci maddesinin beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(6) Kurum yer sağlayıcıların bu kanun kapsamındaki yükümlülüklerinin yerine getirilip getirilmediğini denetleyebilir, denetletirebilir. Kurum, bu Kanunun kendisine verdiği görevleri yerine getirirken gerekli gördüğü hallerde, mahallinde de inceleme ve denetim yapabilir ve/veya yaptırabilir. Mülki amirler, kolluk kuvvetleri ve diğer kamu kurumlarının amir ve memurları inceleme veya denetimle görevlendirilenlere her türlü kolaylığı göstermek ve yardımda bulunmakla yükümlüdürler. Kurumun ve denetimle görevlendirilenlerin denetime ilişkin yetkileri ile denetime

tabi tutulanların yükümlülükleri bakımından 5809 sayılı kanunun 59 uncu maddesi hükümleri uygulanır.”

MADDE 56- 5651 5651 sayılı Kanuna ek 3 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 4- (1)_Türkiye’den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcı, Kurum, Birlik, adli veya idari makamlarca gönderilecek tebligat, bildirim veya taleplerin gereğinin yerine getirilmesi ve kişiler tarafından bu Kanun kapsamında yapılacak başvuruların cevaplandırılması için yetkili en az bir kişiyi Türkiye’de temsilci olarak belirlemek ve bu kişinin kimlik ve iletişim bilgilerini Kuruma bildirmekle yükümlüdür. Sosyal ağ sağlayıcı bu kişinin iletişim bilgilerine kolayca görülebilecek ve doğrudan erişilebilir bir şekilde internet sitesinde yer verir.

(2) Birinci fıkrada düzenlenen temsilci belirleme ve bildirme yükümlülüğünü yerine getirmeyen sosyal ağ sağlayıcıya, Kurum tarafından bildirimde bulunulur. Bildirimden itibaren otuz gün içerisinde temsilci belirleme ve bildirme yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, sosyal ağ sağlayıcının internet trafiği bant genişliğinin yüzde elli oranında daraltılması için Kurum tarafından sulh ceza hâkimliğine başvurulabilir. Bu kararın uygulanmasından itibaren otuz gün içerisinde söz konusu temsilci belirleme ve bildirme yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, sosyal ağ sağlayıcının internet trafiği bant genişliğinin yüzde doksanbeş oranında daraltılması için Kurum tarafından sulh ceza hâkimliğine başvurulabilir. Hâkim tarafından verilen kararlar erişim sağlayıcılara bildirilmek üzere Kuruma gönderilir. Kararların gereği, bildirimden itibaren derhâl ve en geç dört saat içinde erişim sağlayıcıları tarafından yerine getirilir. Temsilci belirleme ve bildirme yükümlülüğünün yerine getirilmesi halinde karar kendiliğinden hükümsüz kalır.

(3) Türkiye’den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt içi veya yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcı, bu Kanunun 9 ve 9/A maddeleri kapsamındaki içeriklere yönelik olarak kişiler tarafından yapılacak başvurulara, başvurudan itibaren en geç 72 saat içinde cevap vermekle yükümlüdür.

(4) Türkiye’den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt içi veya yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcı, kendisine bildirilen içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararlarının uygulanmasına ve üçüncü fıkra kapsamındaki başvurulara ilişkin istatistiksel ve kategorik bilgileri içeren raporları üç aylık dönemlerle Kuruma bildirir.

(5) Türkiye’den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt içi veya yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcı, Türkiye’deki kullanıcıların verilerini Türkiye’de barındırmakla yükümlüdür.

(6) Bu maddenin üçüncü fıkrasındaki yükümlülüğü yerine getirmeyen sosyal ağ sağlayıcıya yüz bin Türk lirasından bir milyon Türk lirasına kadar, dördüncü veya beşinci fıkrasındaki yükümlülüğü yerine getirmeyen sosyal ağ sağlayıcıya, bir milyon Türk lirasından beş milyon Türk lirasına kadar Başkan tarafından idari para cezası uygulanır.

(7) Hukuka aykırılığı hâkim veya mahkeme kararı ile tespit edilen içeriğin sosyal ağ sağlayıcıya bildirilmesi durumunda, bildirimden itibaren 24 saat içinde içeriği çıkarmayan veya içeriğe erişimi engellemeyen sosyal ağ sağlayıcı, doğan zararların tazmin edilmesinden sorumludur.

(8) Bu maddenin uygulanmasında sosyal ağ sağlayıcının yükümlülükleri, içerik veya yer sağlayıcısı olmasından doğan sorumluluk ve yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.

(9) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından düzenlenir.”

MADDE 57- 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ccc) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

“(ççç) Şebekeler üstü hizmet: İnternet erişimine sahip abone ve kullanıcılara, işletmecilerden veya sağlanan internet hizmetinden bağımsız olarak bir yazılım vasıtası ile sunulan; sesli, yazılı, görsel iletişim kapsamındaki kamuya açık elektronik haberleşme hizmetleri veya yazılım platformu vasıtasıyla sunulan uygulama hizmetleri,”

MADDE 58 - 5809 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin sekizinci fıkrasında yer alan “Kullanım haklarının ” ibaresi “Bildirimle yetkilendirme ve kullanım hakkı verilmesi yoluyla yetkilendirmelerde yetkilendirme” olarak değiştirilmiş, onbirinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“ (12) Kurum, kamu yararı gereklerini göz önünde bulundurarak şebekeler üstü hizmet sunumuna ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaya, yetkilendirilmeksizin şebekeler üstü hizmet sunumunun engellenmesine ilişkin tedbirleri almaya, gerektiğinde işletmecilere Kurum düzenlemelerinde öngörülen tedbirlerin alınması için yükümlülük getirmeye yetkilidir.

(13) Kurum tarafından imtiyaz sözleşmesi veya sayısı sınırlandırılan kullanım hakkı yetki belgesi kapsamında yetkilendirilen şirketlerin kurduğu, çoğunluk hisselerine sahip olduğu veya doğrudan ya da dolaylı olarak hâkimiyeti ya da kontrolü altında bulundurduğu işletmecilerin elektronik haberleşme altyapılarına ilişkin olarak; işletmeci, sistemi oluşturan ve sistemin işleyişini etkileyen her türlü yazılımı, teçhizatı (kule, direk, boru, konteyner, kanal, enerji nakil hatları, anten vs. dahil), bu teçhizatın kurulu bulunduğu işletmecinin kullanımında olan taşınmazları ve bunlarla ilgili her türlü bilgi, belge ve benzeri varlıkları söz konusu şirketlerin imtiyaz sözleşmesi veya sayısı sınırlandırılan kullanım hakkı yetki belgesinin sona erdiği tarih itibarı ile Kuruma veya Kurumun göstereceği kuruluşa her türlü rehin, ipotek, haciz ve benzeri hukuki takyiddattan arı, bedelsiz ve bütün fonksiyonları ile çalışır durumda devreder. İşletmeciler bu hükmün uygulanmasını imkansız kılacak şekilde hisse devri yapamaz. Kurum tarafından böyle bir hisse devrinin gerçekleştirildiğinin tespit edilmesi halinde işletmecinin tüm yetkilendirmeleri iptal edilir ve işletmecilerin bu fıkra kapsamındaki tüm varlıkları, yetkilendirmenin iptal edildiği tarih itibarı ile Kuruma veya Kurumun göstereceği kuruluşa her türlü rehin, ipotek, haciz ve benzeri hukuki takyiddattan arı, bedelsiz ve bütün fonksiyonları ile çalışır durumda devrolunur. ”

MADDE 59- 5809 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “imzalanırken” ibaresi “yapılırken” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 60- 5809 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan ilk cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş ve aynı maddenin dördüncü fıkrasında yer alan “yazılı olarak” ibaresi “taleplerini” olarak değiştirilmiştir.

“İşletmeci tarafından imkân sağlanması ve tüketicinin de talep etmesi halinde; abonelik sözleşmeleri, 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununda yer alan Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Kartının doğrulanmış kabiliyetleri kullanılarak elektronik ortamda da yapılabilir.”

MADDE 61 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 62 - Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

GENEL GEREKÇE

COVID-19 salgınının önlenmesi ve etkilerinin azaltılması amacıyla ülkemizde ve dünya genelinde sosyal ve ekonomik hayata ilişkin birtakım tedbirler alınmaktadır. Bu kapsamda, COVID-19 salgını nedeniyle müşterilerin şubelere gitmeksizin bankacılık hizmetlerine erişebilmesi ve bankalar ile uzaktan sözleşme ilişkisinin kurulabilmesi büyük önem arz etmektedir. Diğer taraftan, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'nın 11. Kalkınma Planında ve 2020 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı tedbirleri arasında (248.7 numaralı tedbir), finansal kuruluşların müşterileri ile yaptıkları işlemlerde fiziki belge ve ıslak imza kullanımının azaltılmasına yönelik düzenlemeler yapılması amaçlanmaktadır. Bu çerçevede, söz konusu düzenleme değişiklikleri ile muhtelif aksaklıkların giderilmesi ve uzaktan iletişim yöntemleri de dahil olmak üzere günün teknolojisine uygun yöntemlerle sözleşme ilişkisinin kurulabilmesine imkan sağlanması amaçlanmaktadır.

4922 sayılı Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanununun 3 üncü maddesi gereğince ticaret gemilerinin tekne, makine, kazan, genel donanım, can kurtarma, yangından korunma ve yangın söndürme ve sair araç ve teferruatının yönetmeliği yılda en az bir defa denetleneceği, yolcu gemilerinden başka ticaret gemilerinin sualtı denetlemelerinin ise iki yılda bir yapılacağı hüküm altına alınmıştır. Söz konusu denetimler neticesinde de ticaret gemilerine denize elverişlilik belgesi düzenlenmektedir. Ancak yaşanan gelişmeler doğrultusunda söz konusu gemilerin denetimi idare açısından da gemi sahipleri açısından da güç bir hale gelmiştir. Yapılan düzenlemeyle, söz konusu denetimlerin gerçekleştirilmemesi ve süresi dolan denize elverişlilik belgesine ilişkin gemi sahiplerinin başvuru yapmamaları amacıyla söz konusu denize elverişlilik belgelerinin süresinin maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 ay süreyle uzatılması amaçlanmaktadır. Ayrıca söz konusu ticaret gemilerine yapılacak denetlemelerin süresinin yönetmelikle belirlenmesi amacıyla da düzenleme yapılmıştır.

İslah amaçlı yetiştirici birlikleri ve merkez birliklerinin genel kurul toplantılarına ilişkin usul ve esasların yer aldığı 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 10/B maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde olağan toplantının dört yılda bir, mali toplantının iki yılda bir yapılması hüküm altına alınmıştır. Diğer taraftan 26/8/2016 tarihli ve 29813 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İslah Amaçlı Hayvan Yetiştirici Birliklerinin Kurulması ve Hizmetleri Hakkında Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasına göre birlikler genel kurul toplantısını dört yılda bir, mali toplantının ise iki yılda bir en geç Nisan ayının sonuna kadar yapılacağı ve 53 üncü maddesinin birinci fıkrasında ise merkez birliklerinin en geç Ekim ayının sonuna kadar yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Ancak, deprem, salgın hastalık, savaş hali gibi önceden öngörülmesi imkânı bulunmayan mücbir sebepler ortaya çıktığında, birliklerin Nisan ayının, merkez birliklerinin ise Ekim ayının sonuna kadarlık süre içinde genel kurul toplantılarını yapamamaları ihtimali bulunmakta ve ayrıca bu zaman zarfında süresi sona eren yönetim, denetim ve tasfiye kurulu üyelerinin görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin belirsizlikler ortaya çıkmaktadır. Kanuna eklenen maddeyle, bu belirsizliklerin ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır.

Türkiye'den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcının, Kurum, Birlik, adli veya idari makamlarca gönderilecek tebligat, bildirim veya taleplerin gönderilebilmesi ve gereğinin yerine getirilmesi ile kişiler tarafından 5651 sayılı Kanun kapsamında yapılacak başvuruların cevaplandırılması amacıyla ülkemizde temsilci bulundurması amaçlanmış ve Sosyal ağ sağlayıcıya düzenlenen madde kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde uygulanacak yaptırımlar düzenlenmiştir.

Şebekeler üstü hizmet veya OTT (Over The Top) olarak isimlendirilen uygulamalar yaygın olarak kullanılmakla birlikte, ilgili mevzuat çerçevesinde yetkilendirilen şirketlerle, yetkilendirmeye tabi olmadan yurtdışından benzer hizmet sunan bu şirketler arasındaki eşitsizliğin giderilmesi, halihazırda kullanım hakkı kapsamındaki yetkilendirmeler için süre belirlenmiş olmakla birlikte

bildirim kapsamındaki yetkilendirmeler için herhangi bir süre belirlenmediği için buna ilişkin bir düzenleme yapılması, sektörün dijitalleşmesi ile abonelik sözleşmelerinin yalnızca kâğıt ortamında değil tüketici hak ve menfaatlerine uygun olarak elektronik ortamda da kurulabilmesinin ve feshinin sağlanması amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 - Covid-19 ile mücadeleyi ve salgının etkilerinin azaltılmasına yönelik faaliyetleri zafiyete uğratmamak amacıyla 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununun 30'uncu maddesinin öngörülen üye sayısı tespitlerinin ve bu kapsamda yapılacak toplantıların 2020 yılı için 15 Temmuz 2020 tarihi esas alınarak gerçekleştirilmesi düzenlenmektedir. Bu kapsamda, her yıl Temmuz ayının ilk haftasında yayımlanan üye sayıları istatistiğinin 2020 yılı için Eylül ayının ilk haftasında Resmi Gazete'de yayımlanması da ayrıca düzenlenmiştir.

MADDE 2 - Salgın hastalıklar, deprem, doğal afet gibi olağanüstü hallerde ve kontrolümüz dışında gelişen acil durumlarda sosyal hizmet kuruluşlarında bakılan veya sosyal hizmet kuruluşlarının hizmetlerine ihtiyaç duyan yaşlılara hizmet sunmakta zorluklar yaşanmaktadır. Bu nedenle olağanüstü hallerde ve acil durumlarda hizmetlerimizin aksatılmadan sunulabilmesi için bu düzenlemeye ihtiyaç duyulmaktadır.

Sosyal hizmet kuruluşlarımızda; bakılmaya, korunmaya ve rehabilitasyona ihtiyaç duyan çocuk, engelli, yaşlı ve kadın bireylere hizmet verilmektedir. Toplumun dezavantajlı grubu olarak ta tanımlanan müracaatçılarımız, salgın hastalıklar, depremler ve doğal afetler gibi olağan üstü hallerde en çok etkilenen ve en çok yardıma ihtiyaç duyan grubu oluşturmaktadır. Çünkü dezavantajlı bireylerin sorunlarını kendi başlarına çözmeleri genellikle mümkün olamamaktadır. Örneğin, covid-19 salgın hastalığında yaşlılarımız ciddi olarak tehdit altında olmuşlardır. Gerek sosyal hizmet kuruluşlarında gerek ise ailesi yanında veya yalnız yaşayan yaşlıların bakım, korunma ve rehabilitasyon hizmetlerine ihtiyaç ciddi olarak artmıştır. Resmi kuruluşlarımızın kapasitesi ve imkânları bu hizmetleri karşılamakta zorlanmaktadır. Bu durumda yaşlıların karantinaya alınması, izole ortamlarda bakımlarının sağlanması, sağlık sorunlarının çözümlenmesi ile birlikte buldukları ortamlarda diğer bireyleri de sağlık yönünden tehdit etmemeleri gibi konularda rutin hizmetlerin dışında olağan dışı hizmetlerin de acil olarak planlanması ve sunulması gerekliliği ortaya çıkmıştır.

MADDE 3 - Salgın hastalıklar, deprem, doğal afet gibi olağanüstü hallerde ve kontrolümüz dışında gelişen acil durumlarda sosyal hizmet kuruluşlarında bakılan veya sosyal hizmet kuruluşlarının hizmetlerine ihtiyaç duyan bireylere hizmet sunmakta zorluklar yaşanmaktadır. Bu nedenle olağanüstü hallerde ve acil durumlarda hizmetlerimizin aksatılmadan sunulabilmesi için bu düzenlemeye ihtiyaç duyulmaktadır.

Sosyal hizmet kuruluşlarımızda; bakılmaya, korunmaya ve rehabilitasyona ihtiyaç duyan çocuk, engelli, yaşlı ve kadın bireylere hizmet verilmektedir. Toplumun dezavantajlı grubu olarak ta tanımlanan müracaatçılarımız, salgın hastalıklar, depremler ve doğal afetler gibi olağan üstü hallerde en çok etkilenen ve en çok yardıma ihtiyaç duyan grubu oluşturmaktadır. Çünkü dezavantajlı bireylerin sorunlarını kendi başlarına çözmeleri genellikle mümkün olamamaktadır. Örneğin, covid-19 salgın hastalığında bakıma muhtaç bireyler ciddi olarak tehdit altında olmuşlardır. Gerek sosyal hizmet kuruluşlarında gerek ise ailesi yanında veya yalnız yaşayan bakıma muhtaç bireylerin bakım, korunma ve rehabilitasyon hizmetlerine ihtiyaç ciddi olarak artmıştır. Resmi kuruluşlarımızın kapasitesi ve imkânları bu hizmetleri karşılamakta zorlanmaktadır. Bu durumda bakıma muhtaç bireylerin karantinaya alınması, izole ortamlarda bakımlarının sağlanması, sağlık sorunlarının çözümlenmesi ile birlikte buldukları ortamlarda diğer bireyleri de sağlık yönünden tehdit etmemeleri gibi konularda rutin hizmetlerin dışında olağan dışı hizmetlerin de acil olarak planlanması ve sunulması gerekliliği ortaya çıkmıştır.

MADDE 4 - Covid -19 salgın hastalığının olası etkileri dikkate alınarak 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu'nun geçici onuncu maddesi çerçevesinde ücretsiz izne ayrılan işçilere ve 15/3/2020 tarihinden sonra işten çıkarılmış olup, Kanunun diğer hükümlerine göre işsizlik ödeneğinden istifade edemeyen işçilere, 4857 sayılı İş Kanununun geçici 10 uncu maddesi

çerçevesinde belirlenen fesih yasağı süresince Fondan her gün için 39,24 Türk Lirası nakdi ücret desteği verilmesi,

Birinci fıkra çerçevesinde ücretsiz izne ayrılarak ücret desteğinden yararlanan işçinin işveren tarafından fiilen çalıştırılmaya devam ettiğinin tespiti halinde 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 102 nci maddesinde belirlenen idari para cezaları dört katı olarak uygulanması,

Bu madde kapsamında verilecek nakdi ücret desteğinden yararlanma süresini altı ay süreyle uzatmaya Cumhurbaşkanının yetkili olması amaçlanmaktadır.

MADDE 5 - Dünya Sağlık Örgütü tarafından 12.03.2020 tarihinde Covid-19 küresel salgın hastalık ilan edilmiş, tüm ülkelere acil durum çağrısında bulunarak gerekli önlemleri almaları konusunda bildiri yayımlanmıştır. Bu kapsamda ülkemizde salgının olası etkileri dikkate alınarak bu Kanunun kapsamında olan veya olmayan her türlü işçinin iş sözleşmesi, COVID-19 salgın hastalık neticesinde kamu yararının gerektirmesi nedeni ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay süreyle 25 inci maddenin birinci fıkrasının ikinci bendinde gösterilen sebepler dışında işveren tarafından feshedilememesi,

Birinci fıkra çerçevesinde fesih yasağı uygulanan hallerde işveren işçiyi ücretsiz izne ayırabilmesi,

Bu madde kapsamında belirlenen fesih yasağı süresini altı aya kadar uzatmaya Cumhurbaşkanının yetkili olması amaçlanmaktadır.

MADDE 6- Maddede; 2886 sayılı Devlet İhale Kanununda mücbir sebepler sayılarak süre uzatımı verilmesi, sözleşmenin feshi gibi durumlar da dâhil olmak üzere Kanunda yer alan durumlara ilişkin mücbir sebep unsurunun hangi durumlarda geçerli olacağı da belirtilmiştir.

MADDE 7- 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun; “Hazinenin özel mülkiyetindeki taşınmazların satışı, trampası, üzerlerinde sınırlı ayni hak kurulması, kiraya verilmesi ve Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiraya verilmesi işlemlerine ilişkin esasların Maliye Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikte belirleneceği” yönünde düzenleme içeren 74 üncü maddesinde yapılan değişikliklerle;

-Son dönemde dünyada ve ülkemizde taşınmaz yönetimi anlayışında meydana gelen değişiklikler ve yenilikler doğrultusunda, ülkemizde Hazinenin özel mülkiyetindeki taşınmazların üzerlerinde arsa veya kat karşılığı inşaat yaptırılması yönteminin de değerlendirme yöntemleri arasında yaygınlaşması nedeniyle “arsa veya kat karşılığı inşaat yaptırılması” yönteminin de Hazine taşınmazlarının değerlendirme yöntemleri kapsamına alınması,

-Son dönemde Dünya genelinde etkili olan COVID-19 salgınının ülkemizde de etkili olması nedeniyle bu salgınla mücadele edebilmek ve etkilerinin azaltılmasına yönelik olarak birçok tedbir alınmaktadır. Bu tedbirlerin en önemlilerinin de birisi de şüphesiz ki kalabalık ortamlardan uzak durulması yani sosyal izolasyondur. Bu kapsamda hem söz konusu salgına yönelik tedbirler kapsamında hem de yine son dönemde bilişim teknolojisinde meydana gelen gelişmeler ve bu teknolojinin toplumda geniş kesimlerce yaygın olarak kullanılmasıyla Hazine taşınmazlarına ilişkin ihalelerin elektronik ortamda da gerçekleştirilmesinin sağlanması böylece ihale sürecinin kısaltılması, işlemlerin hızlandırılması ve vatandaşlarımızın sağlıklarının korunması,

amaçlanmıştır.

MADDE 8- Madde ile; mücbir sebep olarak değerlendirilen doğal afetler (yangın, deprem, su baskını vs.), ülkede genel veya kısmi seferberlik ilanı, genel veya kısmi grev, lokavt gibi kısmi hak kullanımından doğan imkânsızlıkların meydana gelmesi, bulaşıcı hastalık, salgın gibi olayların çıkması ve benzeri hâllerde Hazine taşınmazlarına ilişkin olarak sözleşmeye istinaden ödenmesi gereken (satış, kira, ön izin, irtifak hakkı, kullanma izni, hasılat payı vb.) bedeller ile ecrimisil bedellerinin mücbir sebep halinin devamı süresince alınmaması, erteleme, indirim, taksitlendirme yapılması, bu işlemlere ilişkin faiz alınmaması veya yürürlükteki faiz oranından daha düşük faiz

oranının uygulanması konularında ve diğer hususlarda Çevre ve Şehircilik Bakanının yetkili olması yönünde düzenleme yapılmak suretiyle; mücbir sebeplerin ortaya çıkması nedeniyle faaliyetlerini yürütemeyen veya faaliyetlerinde aksama meydana gelen bu nedenle de gelir kaybına uğrayan vatandaşlarımızın bu kayıplarının biraz da olsa telafi edilebilmesi ve mücbir sebebin olumsuz etkilerinin azaltılması amaçlanmıştır.

MADDE 9- Madde ile; 5393 sayılı Belediye Kanununa ek madde eklenerek küresel salgın olan COVID-19 virüsüne karşı belediye meclisinde, encümeninde veya ihtisas komisyonlarında çalışanlarının sağlığını korumak için Kanunla toplantı yapılması zorunluluğuna ilişkin düzenleme yapılması amaçlanmaktadır.

Aynı zamanda; salgın nedeniyle gelir kaybına uğrayan gerçek ve tüzel kişilerin ekonomik kayıplarını gidermek ve doğal afet ve salgın hastalık gibi durumlar süresince ekonomik açıdan zor duruma düşülmesini engellemek amacıyla maddede sayılan yükümlülüklerin ertelenmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 10 - Madde ile; bu kanun kapsamında yapılacak satış, kira, trampa ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi işlemlerine ilişkin ihalelerin elektronik ortamda gerçekleştirilmesi ve bu ihalelere ilişkin dosyaların hazırlanması ve verilmesi, ilanı, katılıma ilişkin belgelerin sunulması, tekliflerin hazırlanması, sunulması ve değerlendirilmesi, ihalenin karara bağlanması ve onaylanması, kesinleşen ihale kararlarının bildirilmesi ve sözleşmenin imzalanması gibi hususlarda düzenleme yapmak üzere Çevre ve Şehircilik Bakanlığına yetki verilmesi, bu suret hem Dünya genelinde etkili olan COVID-19 salgınıyla mücadele edebilmek ve etkilerinin azaltılmasına yönelik sosyal izolasyonun sağlanması hem de son dönemde bilişim teknolojisinde meydana gelen gelişmeler ve bu teknolojinin toplumda geniş kesimlerce yaygın olarak kullanılmasıyla ihalelerin elektronik ortamda da gerçekleştirilmesinin sağlanması ve böylece ihale sürecinin kısaltılması amaçlanmaktadır.

MADDE 11- Son dönemde yatırıma ilişkin imalat girdilerinde ve yatırım finansman maliyetlerinde ortaya çıkan beklenmeyen artışlar ile yatırımların gerçekleşmesine engel olacak öngörülme durumlar ortaya çıkmış Dünya genelinde ve ülkemizde görülen COVID-19 salgını nedeniyle küresel ölçekte gerek sosyal gerekse ticari hayat önemli ölçüde etkilenmiş, özellikle ithal kaynaklı yatırımlarda sıkıntı yaşanmaya başlanmıştır. Düzenleme ile gelişen enerji piyasası içerisinde EPDK'ya enerji üretim tesisi yapmak için başvuran fakat değişen enerji koşulları ve ekonomik koşullar neticesinde tesisi yapılabilme imkânları ortadan kalkan ancak 27/05/2017 tarihinde yürürlüğe giren Geçici 21 inci maddeden o dönem için yapılmış olan harcamalar ve ilerlemeler nedeni ile vazgeçme kararı verememiş olan özellikle ithal kaynaklı yatırımcılara, kendilerine ayrılan tahsisatların (iletim sistemi ve trafolarda ayrılan kapasiteler) kaldırılarak yerli ve yenilenebilir kaynaklara daha fazla imkan sağlamak adına bir kez daha sonlandırma hakkı verilmesi; ayrıca yerli kömürden elektrik üretilmesi amacı ile yapılan termik santral kurulum şartlı rodövan ihaleleri çerçevesinde yapılan ancak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Termik Santral kurulumu tamamlanmayan sözleşmeler ile 6446 sayılı Kanununun 18 inci maddesinin beşinci fıkrası kapsamında özelleştirme ihalesi yapılan ve maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden yenilenebilir enerji kaynakları veya yerli kömüre dayalı elektrik üretim tesisi kurulması amacıyla yapılmış Devir Sözleşmeleri ve Elektrik Satış Anlaşmalarının feshedilebilmesine imkan tanınması amaçlanmaktadır.

MADDE 12 - Düzenleme ile vatandaşların TEDAŞ'a olan geçmiş dönem elektrik tüketiminden kaynaklanan borçlarına ilişkin yapılandırma imkanı sağlanarak tarımsal, ticari ve sınai faaliyetlerin canlandırılması hedeflenmektedir. Diğer yandan söz konusu maddede yer alan alacaklara ilişkin faiz oranlarının düşürülmesi ve taksitlendirme imkanı dolayısıyla yıllara sari olmak üzere ödenmeyen elektrik tüketiminden kaynaklanan alacakların tahsilinin sağlanacağı öngörülmektedir.

MADDE 13- Kredi borçlarında salgının mücbir sebep etkisi maddeye yansıtılmaktadır.

MADDE 14- Korona virüs sebebiyle 2020 Tokyo Olimpiyat Oyunlarının IOC tarafından 2021 yılına ertelenmesi sebebiyle olimpiik sporcuların yetiştirilmesi amacıyla giderlerinin karşılanması ve harçlık verilmesini düzenleyen mevzuat hükmünün de güncellenmesi gerekmektedir. Bu kapsamda, 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun "**Olimpiik sporculara yardım**" başlıklı Geçici 13. maddesinde değişiklik yapılması gerektiği düşünülmektedir. Bu sayede hem ertelenen 2020 hem de 2024 olimpiyat oyunları için yasal dayanağın korunması amaçlanmaktadır.

MADDE 15- Öğrenci kredisi hesabında "TEFE" ibareleri "Yİ-ÜFE" uygulanacaktır.

MADDE 16- Madde ile, 5411 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde yer alan faaliyet konularına ilişkin bankalar ve müşteriler arasındaki sözleşmelerin şekli düzenlenmektedir. Bu kapsamda, sözleşmelerin yazılı olarak veya uzaktan iletişim araçlarıyla mesafeli olarak ya da Kurulun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek diğer yöntemler yoluyla kurulabilmesi öngörülmektedir. Böylelikle, bankalar ile müşteriler arasında ilk defa sözleşme ilişkisi kurulması esnasında bankaların potansiyel müşterilerle yüzyüze gelme ihtiyacının ortadan kaldırılması ve sürecin dijital ortamda başlayıp dijital ortamda sonlanmasının önünün açılması amaçlanmaktadır.

Diğer taraftan, bankalarca tüketicilerle yapılan sözleşmelerde Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümlerinin dikkate alınmasının halihazırda bir zorunluluk olduğu ve bu madde ile Kurulun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ilave yöntemlere de yer verildiği dikkate alınarak, söz konusu kanun hükümlerinin saklı tutulması ifadesi madde metninden çıkarılmaktadır.

MADDE 17- Madde ile, 5464 sayılı Kanun kapsamındaki kart çıkaran kuruluşlar ile kart hamilleri arasındaki sözleşmelerin şekli düzenlenmektedir. Bu kapsamda, sözleşmelerin yazılı olarak veya uzaktan iletişim araçlarıyla mesafeli olarak ya da Kurulun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek diğer yöntemler yoluyla kurulabilmesi öngörülmektedir. Böylelikle, bankalar ile müşteriler arasında kredi kartı sözleşme ilişkisinin uzaktan iletişim araçları vasıtasıyla mesafeli olarak da kurulabilmesinin ve fiziki belge ve ıslak imza kullanılmadan Kurulun yazılı şeklin yerine geçeceğini belirlediği günün teknolojisine uygun diğer yöntemlerin de kullanılabilmesinin önünün açılması amaçlanmaktadır.

MADDE 18- Madde ile, 6361 sayılı Kanun kapsamındaki faktoring şirketleri ile müşteriler arasındaki sözleşmelerin şekli düzenlenmektedir. Bu kapsamda, sözleşmelerin yazılı olarak veya uzaktan iletişim araçlarıyla mesafeli olarak ya da Kurulun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek diğer yöntemler yoluyla kurulabilmesi öngörülmektedir. Böylelikle, söz konusu şirketler ile müşteriler arasındaki sözleşme ilişkisinin uzaktan iletişim araçları vasıtasıyla mesafeli olarak da kurulabilmesinin ve fiziki belge ve ıslak imza kullanılmadan Kurulun yazılı şeklin yerine geçeceğini belirlediği günün teknolojisine uygun diğer yöntemlerin de kullanılabilmesinin önünün açılması amaçlanmaktadır.

MADDE 19- Madde ile, 6361 sayılı Kanun kapsamındaki finansman şirketleri ile müşteriler arasındaki sözleşmelerin şekli düzenlenmektedir. Bu kapsamda, sözleşmelerin yazılı olarak veya uzaktan iletişim araçlarıyla mesafeli olarak ya da Kurulun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek diğer yöntemler yoluyla kurulabilmesi öngörülmektedir. Böylelikle, söz konusu şirketler ile müşteriler arasındaki sözleşme ilişkisinin uzaktan iletişim araçları vasıtasıyla mesafeli olarak da kurulabilmesinin ve fiziki belge ve ıslak imza kullanılmadan Kurulun yazılı şeklin yerine geçeceğini belirlediği günün teknolojisine uygun diğer yöntemlerin de kullanılabilmesinin önünün açılması amaçlanmaktadır.

MADDE 20- Türkiye Varlık Fonu'nun konsolide mali tablolarının hazırlanması esnasında özellikle Fon'a devredilen Şirketlerin yurtdışı iştiraklerinin raporlarının yurtdışından gelişlerinin Ağustos başını bulabilmektedir. Bu da denetim raporunun gecikmesine sebep olmaktadır. Devlet Denetleme Kurumundan da gelen talep neticesinde Türkiye Varlık Fonu Türkiye Varlık Fonu Yönetim A.Ş. ve Şirket tarafından kurulacak diğer şirketler ile alt Fonlarının sağlıklı bir biçimde denetlenmesinin sağlanabilmesi için tarihin Eylül olarak değiştirilmesi gerekmektedir.

MADDE 21 - Türkiye Varlık Fonu Türkiye Varlık Fonu Yönetimi A.Ş. alt fonlar ve bunlar tarafından kurulacak Şirketlere 6741 sayılı Kanun ile çeşitli muafiyetler sağlanırken gözetilen şey Anayasa Mahkemesinin de kabul ettiği üzere bu Kanunla amaçlanan hedef ve beklentileri yerine getirirken yapacağı işlemlerde piyasa ekonomisinin gerektirdiği hız ve reaksiyon kabiliyetine sahip olmasıdır. Bu hız ve reaksiyona sahip olabilme işlemin tarafında 6362 sayılı muafiyetten yararlanması ile mümkün olacağından anılan muafiyet işleme ilgili işlemin taraflarına da tanınmıştır.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 195 vd. maddelerinde yer alan şirketler topluluğuna ilişkin hükümlerin getiriliş amacı ile Şirketin kurulması arasındaki bir bağlantı bulunmaması sebebiyle Türkiye Varlık Fonu ve Şirket ile alt fonlar ve Şirket tarafından kurulan diğer şirketlere uygulanmaması gerekmektedir. Keza Türkiye Varlık Fonu ve Şirket ile alt fonlar ve Şirket tarafından kurulan diğer şirketler tarafından doğrudan ya da dolaylı olarak hakimiyet edinilen şirketlere ve bu hakimiyetin tesisine ilişkin işlemlerle sınırlı olmak üzere işlem taraflarına uygulanması 6741 sayılı Kanun ile sağlanan amaca uygun olacağından bu madde ilave edilmiştir.

MADDE 22 – Maddenin salgın hastalıkları da içeren mücbir sebep durumlarında diğer kamu kurumları ve kuruluşlarına hibe edilen malzemeleri de kapsamı, ayrıca Jandarma Genel Komutanlığınca yapılacak satış ve mübadele işlemlerinin de bedelli veya bedelsiz devir işlemleri gibi 4645 sayılı Emniyet Genel Müdürlüğüne Ait Araç, Gereç, Mal ve Malzemenin Satış, Hibe, Hek ve Hurda Durum ve İşlemleri ile Hizmet Satışına Dair Kanunu kapsamında yürütülebilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 23 - Salgın hastalıkları da içeren mücbir sebep durumlarında acil ihtiyaç kapsamındaki mal, hizmet ve yapım işlerine ilişkin tedariklerin ivedilikle gerçekleştirilebilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 24 - Tabii afet, tehlikeli salgın hastalıklar, ağır ekonomik bunalım veya olağanüstü hal ilan edilmesi gibi durumlarda derneklerin işleyişlerinde de çeşitli aksaklıklar yaşanmaktadır. Yine bu durumlarda derneklerin mevzuattan kaynaklı idareye vermek zorunlu oldukları bildirimlerin verilisinde ve genel kurullarının yapılışında gecikmelerin yaşandığı gözlenmektedir. Bu gecikmeler sebebiyle dernekler idari para cezaları ve hatta fesih edilme tehlikesiyle karşı karşıya kalmaktadırlar. Yapılan düzenleme ile derneklerin yukarıda belirtilen durumlarda ortaya çıkan mağduriyetlerinin önlenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 25 - Dünya Sağlık Örgütüncü pandemi olarak ilan edilen COVID-19 salgını, kamu hizmetlerinin elektronik ortama taşınmasının ve bu ortama taşınan hizmetlere kolay erişimin sağlanmasının gerekliliğini bir kez daha ortaya koymuştur. Bu gereklilik çerçevesinde Cumhurbaşkanlığının "Dijital Türkiye ve Bürokrasinin Azaltılması" vizyonu ruhu ile uyumlu olarak Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüncü sunulan hizmetlerin dijital platformlar üzerinden sunulması ve elektronik ortamda güvenli doğrulama araçlarının kullanımının artırılması gerekmektedir.

e-Devlet Kapısı üzerinden adrese dayalı hizmet sunan kurumların elektrik, su, doğalgaz, mobil/sabit internet, kablo tv/uydu hizmetlerine ilişkin borç/alacak ödeme ve abonelik ve benzeri

işlemleri, tüm kimlik doğrulama yöntemleri aracılığıyla yapılabilirken mevcut mevzuat hükmü doğrultusunda adres bildirimini yalnızca güvenli elektronik imza ile yapılabilmektedir.

Ülkemizde güvenli elektronik imza kullanımının yaygın olmaması sebebiyle yıllık ortalama yapılan 7,5 milyon adres bildiriminin yalnızca 22 bin adedi güvenli elektronik imza ile yapılmaktadır. Bu nedenle yapılacak mevzuat değişikliği ile güvenli elektronik imzanın yanı sıra, kişilerin e-devlet kapısının sunduğu diğer kimlik doğrulama yöntemleri ile de adres beyanında bulunabilmelerinin önü açılarak salgının yayılımının azaltılmasına katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 26 - 14/9/1972 tarihli ve 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İşletme belgesi bir işletmeye mahsus olmak üzere tüzel kişilere verilir. İşletme belgesi acenta unvanından bağımsız olarak başka bir tüzel kişiliğe devredilebilir. Devir edilen acentanın unvanı veya iltibasa yol açacak bir unvan on yıl içerisinde başka bir seyahat acentasına kullanırlmaz ve devir eden tüzel kişiliğe üç yıl içerisinde yeniden işletme belgesi verilmez.”

MADDE 27 - Ülkesel veya global olarak yaşanan kriz dönemlerinde veya mücbir durumlarda seyahat acentalarına yardımcı olunması amacıyla; Türkiye Seyahat Acentaları Birliğinin gelirleri arasında yer alan yıllık aidatın, Birliğin gerekçeli talebi ve Bakanlık tarafından uygun görülmesi halinde ilgili yıl için tahsilatının ertelenmesi, oranının azaltılması veya muafiyet sağlanması amaçlanmıştır.

MADDE 28 – Öğretmenlerin izin haklarının düzenlendiği 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu hükmü, tüm öğretmenleri kapsamadığından bahsi geçen hususun 1739 sayılı kanunda düzenlenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 29 - Öğretmenlerin izin haklarının düzenlendiği 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu hükmü, tüm öğretmenleri kapsamadığından bahsi geçen hususun 1739 sayılı kanunda amaçlanmıştır.

Rehberlik öğretmenlerinin öğrencilerin tercihlerine yardım etmeleri için yaz tatilinde görevlendirilebilmeleri amaçlanmıştır.

Ülkemizde meydana gelen deprem, salgın hastalık ve elverişsiz hava koşulları gibi olağan dışı hallerde eğitim öğretim faaliyetlerine uzun süreli ara verilmesi gerekebilmektedir. Bu tür eğitim öğretime ara verilen durumlarda telafi amacıyla yapılacak eğitimlerin ders yılında tamamlanamaması durumunda yaz tatilinde eğitim öğretime devam edilebilmesi veya telafi eğitimi yapılabilmesi amaçlanmıştır.

Yapılan görevlendirmelerle yüz yüze eğitim yapmayan öğretmenlerin yıllık izinlerini diğer memurlar gibi kullanması amaçlanmıştır.

MADDE 30- Doğal afetler ve yaygın hastalıkların meydana gelmesi durumunda, Ar-Ge ve tasarım merkezi faaliyetlerinin uzaktan merkez dışında yapılması zaruri hale gelebilmektedir. Ar-Ge ve Tasarım merkezlerinin faaliyetlerinin devam etmesi açısından uzaktan çalışma gibi gerekli tedbirlerin alınması gerekmektedir. Bu gerekçeyle mücbir sebep sayılabilecek hallerin ortaya çıkması halinde uygulamada bir aksaklık yaşanmaması için mevzuat değişikliği yapmanın zaruri ve uygun olduğu değerlendirilmiştir.

MADDE 31- Doğal afetler ve yaygın hastalıkların meydana gelmesi durumunda, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri firmalarının faaliyetlerini Bölge dışında yapılması zaruri hale gelebilmektedir. Teknoloji Geliştirme Bölgelerindeki firmaların faaliyetlerinin devam etmesi açısından uzaktan çalışma gibi gerekli tedbirlerin alınması gerekmektedir. Bu gerekçeyle mücbir sebep sayılabilecek hallerin ortaya çıkması halinde uygulamada bir aksaklık yaşanmaması için mevzuat değişikliği yapmanın zaruri ve uygun olduğu değerlendirilmiştir.

MADDE 32- Madde ile 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 10/B maddesi kapsamında gerçekleştirilecek olan genel kurul toplantılarının deprem, salgın hastalık, savaş hali gibi mücbir sebeplerin ortaya çıkması halinde Bakanlıkça ertelenebileceğine ve bu hususa yönelik usul ve esasların yine anılan Bakanlıkça belirleneceğine dair düzenleme öngörülmektedir.

MADDE 33- Ülkemizde ve tüm dünyada yaşanan Covid-19 virüs salgını nedeniyle özel şahıs ve şirketlerin bu süreçte olumsuz etkileneceği, ödeme zorluğu yaşayacağı, bunda ekonomide durgunluğa ve istihdam daralmasına neden olacağı değerlendirilmekte olup yaşanan bu küresel felaket karşısında Orman Genel Müdürlüğü tarafından 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu gereğince kiraya verilen mesire yeri ve taşınmazlar ile Özel Şahıs ve Şirketler adına 6831 sayılı Orman Kanunu gereğince Devlet ormanlarında verilen izinlerden turizm izinleri hariç olmak üzere diğer izinlerden 1/4/2020 tarihi ve 30/6/2020 (dahil) tarihi arasındaki dönemde her ne ad altında olursa olsun alınacak tüm bedellerin başvuru şartı aranmaksızın üç ay süreyle ertelenmesi ve bu alacaklara ertelenen süre sonuna kadar herhangi bir gecikme zammı veya faizi uygulanmadan tahsil edilmesi ile gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerin yaşanan bu durumdan daha az etkilenmesi ve Ülke ekonomisine ve istihdama yönelik olası katkılarının bu düzenleme ile artırılması amaçlanmaktadır. 25/3/2020 tarihli ve 7226 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 42 nci maddesi ile turizm tesisi izinlerine ilişkin düzenleme yapılmış olduğundan bu izinler hariç tutulmuştur.

Ormanlık alanda ilk defa izne konu edilen sahalarda ertelen ilk yıl bedellerine karşılık teminat mektubu alınarak yer teslimi yapılmasında, sahadaki ağaçların kesilmesinden sonra talepten vazgeçilmesinin önlenmesi, gereksiz ağaç kesilmesinin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Hızla yayılmaya devam eden COVID-19 salgınına önlemek amacıyla ülkemizde alınan günlük hayatı yüksek seviyede kısıtlayıcı önlemlerin, Bakanlığımızca 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre kiraya verilen 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu kapsamındaki alan, yapı ve tesislerin işletmeciliğini etkileyebileceği ve işletmeciler için Bakanlığımıza ödenmesi gereken bedellerin ödenmesi noktasında sıkıntılara yol açabileceğinden hareketle bu düzenlemeye ihtiyaç duyulmuştur. Düzenleme ile işletmecilerin yaşanan bu durumdan daha az etkilenmesi ve ülke ekonomisine katkılarının artırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 34- 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun 45 inci maddesinin birinci fıkrasında, olağan genel kurul toplantılarının her hesap devresi sonundan itibaren altı ay içinde yapılmasına ilişkin hüküm yer almaktadır. Ancak, deprem, salgın hastalık, savaş hali gibi önceden öngörülmesi imkânı bulunmayan mücbir sebepler ortaya çıktığında, kooperatif ve üst kuruluşlarının bu altı aylık süre içinde genel kurul toplantılarını yapamamaları ihtimali veya yapmalarının kamu menfaati açısından olumsuz sonuçları ortaya çıkabilecektir. Bununla birlikte, ertelenen genel kurullar nedeniyle görevi sona eren ancak yerlerine yenileri seçilemeyen kooperatiflerin icra organlarının yetki ve görevlerinin ne olacağı, erteleme süresi sonrasında genel kurulların hangi süre içinde ve ne şekilde yapılacağı gibi konularda ilgili Bakanlık tarafından düzenleme yapılması öngörülerek uygulamada boşluk bulunmaması ön görülmüştür.

MADDE 35- 1/6/2000 tarihli ve 4572 sayılı Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanunun geçici 4 üncü maddesiyle, tarım satış kooperatifleri birliklerinin 2000 yılı sonrasında Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan (DFİF) kullandıkları kredilerden kaynaklı borçları yeniden yapılandırılarak, bu birliklere belirli indirimler sağlanmış ve 2014 yılında başlayacak şekilde 15 yılda eşit taksitler halinde yılda bir defa olmak üzere ödenmesine imkân sağlanmıştır. Ancak, Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından, COVID-19 salgınının “pandemik bir salgın” olarak ilan edilmesiyle ve bu salgının etkilerinin ülkemizde de görülmesiyle birlikte, üretimin ve üreticinin korunmasında önemi roller üstlenen tarım satış kooperatifleri birlikleri bir takım ekonomik sıkıntılar yaşamaya başlamıştır. Yapılan düzenlemeyle, üretimin ve üreticinin desteklenmesi adına bu kuruluşların 2020 yılında ödenecek DFİF borç tutarlarının ertelenmesi hedeflenmiştir.

MADDE 36- 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu çerçevesinde verilen lisanslar iki yılda bir yenilenmektedir. Lisans yenileme işlemleri oluşturulan komisyonlar marifetiyle mahallinde yapılan incelemelerle yapılabilmektedir. Olağanüstü durumlarda komisyon oluşturmak ve mahallinde inceleme yapmak konusunda yaşanması muhtemel sıkıntılar gereğince Ticaret Bakanlığına iki yıllık lisans geçerlilik sürelerinin başkaca bir işleme gerek kalmaksızın bir yıl uzatılabilmesi yetkisi tanınmıştır. Bu yetkiyle olağanüstü durumlarda lisans yenileme işlemi başlatılmaksızın mahallinde inceleme yapılmadan mevcut lisansların geçerlilik süresi bir yıl uzatılabilmesi imkânı getirilmiştir.

MADDE 37- 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanununun 13 üncü maddesinin son fıkrasında yapılan değişiklikle, resmi ve özel kuruluşlarla yapılabilecek protokoller göz önüne alınarak, talep edilecek bilgi ve belgelerin Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanı (ESBİS) üzerinden elektronik ortamda temin edebileceği hususu eklenerek, bürokrasinin azaltılması, esnaf ve sanatkârların zaman ve masraf kaybının önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 38- Maddede yapılan değişiklikle esnaf ve sanatkârın yükünün hafifletilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 39- Maddede yapılan değişikliklerle esnaf ve sanatkârın yükünün hafifletilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 40- Maddede yapılan değişiklikle esnaf ve sanatkârın yükünün hafifletilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 41- 5607 sayılı Kanun kapsamında el konulan eşyaya, el koyma tarihinden itibaren altı ay, bekletilmeyecek eşya için ise bir ay içerisinde Mahkemesince tasfiye kararı verilmekte, bir karar verilmemesi durumunda ise bir veya altı aylık süreler dolduktan sonra eşya derhal tasfiye edilmektedir. Değişiklik ile, doğal afetler, salgın hastalık gibi olağanüstü durumlarda, 5607 sayılı Kanun çerçevesinde el konulan ancak tasfiyelik hale henüz gelmemiş olan ve olağanüstü durum ile doğrudan bağlantılı eşyanın bekletilmeyerek ilgili kamu kurumuna tahsisine imkan tanınmış, tahsis edilen eşyanın kovuşturma sonucunda iadesine karar verilmesi halinde ise, eşyanın rayiç bedelinden varsa gümrük vergileri ve para cezaları ayrıldıktan sonra kalan tutarın tahsis yapılan kamu kurumunca eşya sahibine ödenmesi hususu düzenlenmiştir.

MADDE 42- 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 40 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca gerçek kişi tacirler ile ticaret şirketlerini temsile yetkili kılınan kimselerin tamamı, kuruluşta ve kuruluş sonrası dönemde ilk kez ticaret siciline tescilleri sırasında herhangi bir ticaret sicili müdürlüğünde huzurda imza beyanında bulunmakla yükümlü tutulmuştur. Ticaret sicili işlemleri, 238 ticaret sicili müdürlüğü nezdinde yürütülmektedir. Bu minvalde, imza beyanı yükümlülüğünün daha kolay ve hızlı bir şekilde yerine getirilebilmesini teminen, ticaret sicili müdürlüklerinin yanı sıra noterlerde de imza beyanında bulunulmasına imkan tanınmaktadır. Diğer taraftan, tacirin ya da temsile yetkili kişinin Devlet veri tabanında imzasının bulunması halinde, ayrıca ticaret sicili müdürlüğüne gidilmesi gerekliliğini ortadan kaldıracak ve işlemlerin tamamen elektronik ortamda yürütülmesine imkân tanınması hedeflenmiştir.

MADDE 43 - 6102 sayılı Kanunun 409 uncu maddesinde yapılan değişiklikle olağan genel kurul toplantılarının faaliyet dönemini izleyen beşinci ayın sonuna kadar yapılması öngörüldüğünden denetçinin seçimine ilişkin süre de uyum sağlanması amaçlanmıştır.

MADDE 44 - 6102 sayılı Kanunda yapılan değişiklikle anonim şirketlerin genel kurullarının faaliyet döneminin ilk beş ayı içerisinde yapılabilme imkânı getirilmiştir. Düzenleme ile genel kurul

hazırlık işlemleri ile finansal tabloların ve denetim raporlarının hazırlanmasında ticaret şirketlerimize işlem yoğunluğunun yaşanmaması anlamında kolaylık sağlanması hedeflenmiştir.

MADDE 45 - Kanunda öngörülen sürede olağan genel kurulu toplantıya çağırılmayan yönetim kurulu üyeleri ile limited şirket müdürleri hakkında idari para cezası öngörülmüştür.

MADDE 46 - 6102 sayılı Kanunda yapılan değişiklikle anonim şirketlerde olduğu gibi limited şirketlerde de genel kurullarının faaliyet döneminin ilk beş ayı içerisinde yapılabilme imkanı getirilmiştir.

MADDE 47 - Yeni tip koronavirüs (COVID-19) toplum sağlığına olduğu kadar ekonomik hayata ciddi bir tehdit oluşturmaktadır. Salgının ekonomik faaliyetler üzerindeki olumsuz etkilerinin bertaraf edilebilmesi amacıyla çeşitli tedbir programları uygulamaya konulmuştur.

Ekonomik faaliyetlerin yavaşlaması, sınırların kapatılması, ekonominin hem arz hem de talep tarafında ortaya çıkan belirsizlikler sebebiyle salgının toplum sağlığı ve ekonomi üzerindeki etkileri henüz net olarak ortaya konulamamaktadır.

Bu çerçevede, ihtiyatlılık politikası gereği olarak, şirket kaynaklarının nakit kâr dağıtımını yapılmak suretiyle azaltılmaması, şirketlerimizin mevcut özkaynak yapılarının korunması ve ilave finansman ihtiyacının doğmaması amaçlanmıştır.

MADDE 48 - Günümüz dünyasında, temel gıda maddelerinin tedarik sürecinin aksamaması hayati bir önem kazanmıştır. Bu nedenle, perakendeci ile tedarikçi ve üretici arasındaki ödeme ilişkilerinin üretimin devamlılığında aksaklıklara neden olmayacak şekilde yeniden düzenlenmesi ihtiyacı doğmuştur. Bu kapsamda, maddede yapılan değişiklikle; perakende işletmelerin üretici ve tedarikçilerle arasındaki ödeme ilişkilerine dair mevcut düzenleme, tüm tarafların birbirleri arasındaki ödeme ilişkilerini de içerecek şekilde genişletilmiş, borçlunun büyük ölçekli işletme olduğu durumlarda, üretim tarihinden itibaren otuz gün içinde bozulabilen hızlı tüketim malları ile birlikte et ve süt ürünleri için de ödeme süresinin otuz günü aşmaması kuralı getirilmiş ve otuz günlük ödeme süresinde alıcının küçük ölçekte olması kuralı kaldırılmıştır.

MADDE 49- Yapılan düzenlemelere uymayanlar hakkında, işlenen fiilin ağırlığına göre idari yaptırım uygulanabilmesine ve bu yetkinin merkez veya taşra birimleri tarafından da kullanılabilmesine imkân sağlanmıştır.

MADDE 50- Piyasanın olağan akışını bozarak piyasa aksaklıklarına sebep olan ve kamunun genel menfaatine uygun olmayan haksız ve rekabeti bozucu faaliyetlere yönelik idari ve hukuki tedbirlerin ivedilikle uygulamaya konulması için ilave yasal düzenlemelere ihtiyaç duyulmuştur.

Özellikle temel gıda ve ihtiyaç maddeleri ile temizlik ve sağlık ürünleri gibi belli ürün gruplarında yaşanan talepteki olağandışı artış nedeniyle, piyasada karşılaşılan haksız fiyat artışları mağduriyetlere sebep olmuştur.

Bu nedenle, üretim ve tedarik zincirinin tüm aşamaları ile nihai tüketiciye yapılan satışlarda, girdi maliyeti ve döviz kuru artışı gibi haklı bir gerekçe olmaksızın makul olmayan fiyat artışları yasaklanmıştır.

Öte yandan, piyasanın olağan akışını bozan durumlarda sosyal ve ekonomik yaşamın olağan sürecinin farklılaşması, üretim ve tedarik zincirinin yanı sıra perakende satışlarda da aksamalara ve piyasa bozucu uygulamalara neden olmuştur. Deprem, afet, salgın hastalık gibi olağanüstü koşullarda karşılaşılan bu ve benzeri durumlarda, talebi yoğun ürünlerin ve bu ürünlerin üretiminde kullanılan hammadde ve diğer girdilerin piyasaya arzını geciktiren, erteleyen veya aksatan iyiniyetli olmayan bu uygulamaların da önüne geçilmesine yönelik tedbirlere ihtiyaç duyulmuştur.

Bu doğrultuda, üretim ve tedarik zincirinin tüm aşamaları ile nihai tüketiciye yapılan satışlarda, fiyat artışı beklentisi veya benzeri sebeplerle mal satışından kaçınılması, stokçuluk

yapılması, piyasada darlık yaratılması, piyasa dengesini ve serbest rekabeti bozucu faaliyetler ile tüketicinin mallara ulaşmasını engelleyici faaliyetlerde bulunulması yasaklanmıştır.

MADDE 51 – Denizcilik sektöründe kullanılan teknolojilerin ve sistemlerin hızlı bir şekilde değişmesinden dolayı gemilerde seyir emniyetini sağlayan unsurlar da hızla değişmektedir. Bu sebeple bu hususların yönetmelikle belirlenmesi uygulama açısından güncelliği sağlama amacı taşımaktadır. Bununla birlikte denetime ilişkin usul ve esasların, denetim sürelerinin, denetlenecek unsurların, değişkenliği sebebiyle teferruatlı olarak ve dinamik kalabilecek şekilde belirlenmesi gereklidir. Madde ile denetime ilişkin usul ve esasların ve denetim sürelerinin İdare tarafından yönetmelikle belirleneceği hüküm altına alınmıştır. Madde ile ticaret gemilerinin tekne, makine, kazan, genel donanım, can kurtarma, yangından korunma ve yangın söndürme ve sair araç ve teferruatının sömreyi ile su altı sömreylerinin süresinin kanun yerine yönetmelikle düzenlenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 52 - Yaşanan gelişmeler doğrultusunda denize elverişlilik belgesi düzenlenmesi amacıyla denetlenmesi gereken ticaret gemilerinin denetimi idare açısından da gemi sahipleri açısından da güç bir hale gelmiştir. Denize elverişlilik belgesi bulunmayan gemilere Liman Çıkış Belgesi de verilememekte ve söz konusu gemiler ticaret yapamamaktadırlar. Yapılan düzenlemeyle, söz konusu denetimlerin gerçekleştirilmemesi ve süresi dolan denize elverişlilik belgesine ilişkin gemi sahiplerinin başvuru yapmamaları amacıyla söz konusu denize elverişlilik belgelerinin süresinin maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 ay süreyle uzatılması amaçlanmaktadır. Söz konusu süreler yaşanan salgın olaylarının uzaması ihtimaline binaen Bakanlıkça uzatılabileceği de hüküm altına alınmıştır.

MADDE 53 - 5651 sayılı Kanunun “Tanımlar” başlıklı 2 nci maddesine “Sosyal ağ sağlayıcı” tanımı eklenmektedir. Kullanıcıların, internet ortamında sosyal etkileşim amacıyla metin, görüntü, ses, konum gibi içerik, bilgi veya veriyi oluşturmalarına, paylaşmalarına veya görüntülemelerine olanak sağlayan gerçek veya tüzel kişiler, sosyal ağ sağlayıcı olarak tanımlanmıştır. Bu tanımla, iletişim ve haberleşme alanlarında kullanıcılar tarafından yoğunlukla tercih edilen sosyal etkileşim mecralarına Kanunda ayrıca yer verilmesi hedeflenmiştir.

MADDE 54 – Kanun kapsamında verilen idari para cezalarının muhatabının yurt dışında bulunması halinde, tebligat aşamasında yaşanan sorunların çözülmesi amacıyla Kanunun ruhuna da uygun olacak şekilde tebligatın nasıl yapılacağına ilişkin özel bir usul getirilmiştir.

MADDE 55 – Madde ile yer sağlayıcının yükümlülüklerine açıklık getirilmekte ve yer sağlayıcının yükümlülüklerini yerine getirip getirmediğinin tespiti amacıyla denetlenmesi düzenlenmektedir.

MADDE 56 – Sosyal medyada yer alan hukuka aykırı içeriğin kaldırılması veya içeriğe erişimin engellenmesi hususunda içerik veya yer sağlayıcılar bakımından yetkili bir muhatap bulamamak ya da çok geç bulmak, uygulamada sıklıkla karşılaşılan bir sorundur. 5651 sayılı Kanunda bu konuya ilişkin herhangi bir düzenlemeye yer verilmemiştir. Bu nedenle kanunda yer alan bu boşluğun doldurulması hedeflenmiştir.

5651 sayılı Kanunda belirlenen yurtdışı kaynaklı internet aktörlerine Türkiye Cumhuriyeti kurum ve kuruluşlarının tebligat, bildirim ve taleplerinin aktarılması konusunda sorunlar yaşanmaktadır. Bu itibarla, Türkiye’den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcılara yapılacak başvuruların cevaplandırılması için yetkili en az bir kişinin Türkiye’de görevlendirilmesi zorunluluğu getirilmektedir.

Yapılan ihtar rağmen bildirim ve görevlendirme yükümlülüğünün yerine getirilmemesi durumunda, Anayasanın 22 nci maddesine uyumluluk açısından, hakim kararı ile kademeli olarak

sosyal ağ sağlayıcının internet trafiği bant genişliğinin daraltılması için sulh ceza hakimliğine Kurum tarafından başvuruda bulunulabileceği düzenlenmiştir.

Sosyal ağ sağlayıcılara 5651 sayılı Kanunun 9 ve 9/A maddeleri kapsamındaki içeriklere yönelik olarak kişiler tarafından yapılacak başvuruları en geç 72 saat içinde cevaplama yükümlülüğü getirilerek, hak ihlallerinin hızlı bir şekilde önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

Ayrıca sosyal ağ sağlayıcıların bu madde kapsamında kişiler tarafından yapılan başvurulara ve kendisine bildirilen içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararlarının uygulanmasına ilişkin raporlama yapma ve bu raporları Kuruma bildirme yükümlülüğü getirilmiştir.

Anayasanın 22 nci maddesinde zikredilen “Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâkın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması” gerekçeleriyle Türkiye’den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt içi veya yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcılara, Türkiye’deki kullanıcıların verilerini Türkiye’de barındırma yükümlülüğü getirilmektedir.

Sosyal ağ sağlayıcıya bu madde kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmemesi durumunda Başkan tarafından ihlalin türüne göre belirlenen tutarlarda idari yaptırım uygulanması öngörülmüştür.

Hukuka aykırılığı hâkim veya mahkeme kararı ile tespit edilen içerik, sosyal ağ sağlayıcıya bildirilebilir. Bildirime rağmen 24 saat içinde içeriği çıkarmayan veya içeriğe erişimi engellemeyen sosyal ağ sağlayıcı, doğan zararların tazmin edilmesinden sorumludur düzenlemesi ile yargı merci tarafından hukuka aykırılığı tespit edilen içeriklerden sosyal ağ sağlayıcının da sorumlu tutulması öngörülmüştür.

MADDE 57- Şebekeler üstü hizmet veya OTT (Over The Top) olarak isimlendirilen uygulamalara yönelik olarak düzenleme yapıldığından, söz konusu ifadenin tanımlanmasına ihtiyaç duyulmuştur.

MADDE 58- Halihazırda kullanım hakkı kapsamındaki yetkilendirmeler için süre belirlenmiş olmakla birlikte bildirim kapsamındaki yetkilendirmeler için herhangi bir süre belirlenmemiştir. Bununla birlikte Kullanım hakkına ilişkin yetkilendirmelerde olduğu gibi bildirim kapsamındaki yetkilendirmeler için de 25 yıldan fazla olmamak üzere bir sürenin Kurum tarafından belirlenebileceğine ilişkin düzenleme yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Öte yandan, 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu çerçevesinde Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından yetkilendirilen işletmeciler, ilgili mevzuat uyarınca kamu hizmetinin gereği gibi yürütülmesini teminen bazı yükümlülükler (tüketici hakları, kişisel verilerin korunması, hizmet kalitesi, raporlama, mali yükümlülükler gibi) tabi tutulmaktadır. Ancak, Türkiye’deki herhangi bir mevzuata tabi tutulmadan sunulan ve Şebekeler Üstü Hizmetler (OTT – OverThe Top- Şebekeler Üstü) olarak da ifade edilebilen bazı hizmetler, BTK tarafından yetkilendirilen ve benzer hizmeti sunan işletmeciler açısından belirtilen hususlarda dezavantaj oluşturmaktadır. Yapılan bu düzenleme ile Kurumun söz konusu hizmetler için de düzenleme yapabilme, yetkisiz hizmet sunumunun engellenmesi için gerekli tedbirleri almasına imkan sağlanması hedeflenmektedir.

Diğer taraftan, Kurum tarafından imtiyaz sözleşmesi veya sayısı sınırlandırılan kullanım hakkı yetki belgesi kapsamında yetkilendirilen şirketler, sözleşmeleri veya sayısı sınırlandırılan kullanım hakkı yetki belgeleri süresi sonunda kurduğu ve işlettiği elektronik haberleşme altyapısını Kuruma veya Kurumun göstereceği Kuruluşa devretmesi gerekirken, bu şirketlerin kurduğu, çoğunluk hisselerine sahip olduğu veya doğrudan ya da dolaylı olarak hâkimiyeti ya da kontrolü altında bulundurduğu işletmecilerin elektronik haberleşme altyapılarının da Kuruma veya Kurumun göstereceği kuruluşa devrinin açık bir şekilde Kanuna yazılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. İmtiyaz sözleşmesi veya sayısı sınırlandırılan kullanım hakkı yetki belgesi kapsamındaki altyapıların kamuya

devri ile birlikte bu kapsamdaki işletmecilerin altyapılarının da aynı usule tabi olarak Kuruma veya Kurumun göstereceği kuruluşa devredilmesine ilişkin düzenleme yapılması amaçlanmaktadır.

MADDE 59- Elektronik Haberleşme Kanununda abonelerin elektronik haberleşme hizmetine abone olurken bu hizmeti sağlayan işletmeciyile sözleşme yapma hakkına sahip olduklarına ilişkin düzenleme yapılmış ve “sözleşme imzalanırken” ibaresiyle sözleşme tesisinde imzalama unsurunun yer alması gerektiği zımnen belirtilmiştir. Diğer taraftan, sektörün dijitalleşmesi ile abonelik sözleşmelerinin yalnızca kâğıt ortamında değil tüketici hak ve menfaatlerine uygun olarak elektronik ortamda da kurulabilmesinin sağlanması için Elektronik Haberleşme Kanunu’nun 49 uncu maddesi ikinci fıkrasında yer alan “abonelik sözleşmesi imzalanırken” ifadesinin “abonelik sözleşmesi yapılırken” olarak değiştirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

MADDE 60- Elektronik Haberleşme Kanunu’nun 50nci maddesi birinci fıkrasına yapılması önerilen bu ekleme ile; Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Kartlarının açık anahtar altyapısı teknolojisini kabiliyeti ile mühürlenecek dijital belgelerin bütünlüğü, inkâr edilmezliği ve kimlik tanınması garanti altına alınabilecektir. Dördüncü fıkra değişikliğine ilişkin olarak; abonelik sözleşmesinin feshinde yazılılık şartı kaldırılmaktadır.

MADDE 61 - Yürütme maddesidir.

MADDE 62 - Yürürlük maddesidir.